

Természetvédelmi célkitűzések

HUFH20010 Répce mente

2021. október 25.
FERTŐ-HANSÁG NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
Sarród

Azonosító adatok

Terület neve:	Répce mente
Terület típusa:	kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (KjTT)
Terület azonosítója:	HUFH20010
Terület kiterjedése:	1626,14 ha

Jelölő élőhelyek (SCI):

- Alföldektől a hegyvidékekig előforduló vízfolyások *Ranunculion fluitantis* és *Callitricho-Batrachion* növényzettel (3260)
- Iszapos partú folyók részben *Chenopodion rubri*, és részben *Bidention* növényzettel (3270)
- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410)
- *Cnidion dubii* folyóölgyeinek mocsárrétjei (6440)
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)*
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

Jelölő fajok (KjTT):

- Erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*)
- Szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- Kék pattanó (*Limoniscus violaceus*)
- Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
- Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
- Zanótboglárka (*Maculinea nausithous*)
- Vértű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)
- Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)
- Tompa folyamkagyló (*Unio crassus*)
- Vágó csík (*Cobitis taenia*)
- Szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)
- Halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)
- Dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*)
- Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- Nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)
- Hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)
- Közönséges denevér (*Myotis myotis*)
- Európai hód (*Castor fiber*)
- Molnargörény (*Mustela eversmannii*)
- Vidra (*Lutra lutra*)

Jelölő értéknek javasolt fajok (KjTT):

- Nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*)

Natura 2000 fenntartási terv készülsége, elérhetősége: Elfogadott (2014)

<https://www.ferto-hansag.hu/hu/termeszetvedelem/termeszetvedelmi-kezeles/natura-2000-fenntartasi-tervek.html>

Általános célkitűzések

- A kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve az ennek megőrzését, fenntartását biztosító gazdálkodás feltételeinek biztosítása.
- A jelölő élőhelyek kiterjedése ne csökkenjen, kivéve, ha ez a változás másik, az eltűnő élőhelyrészhez hasonló természetességű jelölő élőhely kiterjedésének növekedése miatt következik be.
- A jelölő élőhelyek természetessége ne csökkenjen, kivéve, ha ez közvetlenül elháríthatatlan külső természeti ok (például időjárási szélsőség, fogyasztó szervezet gradációja) okozza.
- A területen belüli természetes élőhelyek fragmentációjának csökkentése.
- A gyepek, nádasok és mocsarak kiterjedésének növelése, elsősorban a termőhelyi viszonyoknak megfelelő, de jelenleg más élőhelytípusú területeken.
- A nagyvad, elsősorban a vaddisznó és a szarvas, okozta természetvédelmi károk csökkentése.
- A terület látogatásából és a területen történő mozgásból (pl. gépjárművek, gyalogosok, lovasok, kerékpárosok) adódó károk mérséklése.
- A környező természeti területekkel meglévő ökológiai kapcsolatok fenntartása, szükség esetén helyreállítása.
- A vonalas létesítmények élőhely-fragmentáló hatásainak csökkentése.
- A természetes hidrológiai viszonyok minél nagyobb területen történő helyreállítása.
- A területen található mesterséges élőhelyek (pl. szántók, faültetvények) fokozatos átalakítása a termőhelynek megfelelő természetes élőhelytípussá.
- A természetközeli erdőművelési technológiák fokozatos bevezetése a teljes erdőterületen.
- A hagyományos ártéri gazdálkodás újraélesztése az MTÉT és agrárkörnyezetvédelmi támogatások segítségével.
- A terület infrastrukturális fejlesztésekkel szembeni védelme.

Répce folyó és ártere

A Répce folyó nagy része önmagában nem minősül közösségi jelentőségű élőhelynek, azonban számos közösségi jelentőségű élőhely és faj kötődik hozzá, amelyek megőrzése érdekében a természetvédelmi célkitűzéseket és az ezek elérését segítő tevékenységeket egységesen kell kezelni. Az alább megjelölt természetvédelmi célkitűzések a Répcehez és árterületéhez kötődő jelölő fajok állományainak megőrzése érdekében kerültek meghatározásra.

A Répce folyóhoz kötődő jelölő fajok:

- erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*)
- tompa folyamkagyló (*Unio crassus*)
- halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)
- szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)
- vágócsík (*Cobitis taenia*)
- dunai tarajosgőte (*Triturus dobrogicus*)
- vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- európai hód (*Castor fiber*)
- vidra (*Lutra lutra*)

A Répce folyóhoz kötődő jelölő élőhelyek:

- Alföldektől a hegyvidékekig előforduló vízfolyások *Ranunculion fluitantis* és *Callitriche-Batrachion* növényzettel (3260)
- Iszapos partú folyók részben *Chenopodion rubri*, és részben *Bidention* növényzettel (3270)
- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410)
- *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440)
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)*
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)*

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Élőhely fenntartás	A természetes szakaszokon is felmerül időről időre a beavatkozás igénye.	A meglévő természetes mederszakaszok megőrzése, a mederkezelési beavatkozások lehetőség szerint teljes elkerülése.	A célkitűzés elérését elsősorban az érdekelt felek folyamatos együttműködésével lehet biztosítani.	Folyamatos (NyuDuVizlg, NPI, hatóságok)	
Élőhely rehabilitáció	A folyó egyes szakaszain a korábbi szabályozási munkák miatt a természetes folyamatok nem tudnak érvényesülni.	A folyó természetes mederépítő és -bontó folyamatainak biztosítása, a szabad mederfejlődés számára megfelelő tér biztosítása legalább szakaszosan.	Lásd. Tervezés pontnál.	10-15 év (NyuDuVizlg, ÉduVizlg, NPI)	A szabad folyófejlődéshez terület biztosítása szükséges, aminek anyagi fedezete jelenleg nem áll rendelkezésre.
Élőhely rehabilitáció	-	A szabályozás során kialakult holtmedrek lehetőség szerinti ismételt folyóvízzé alakítása (visszakanyargósítás), illetőleg a vízpótlással rehabilitálható, előrehaladottabb feltöltődésű holtmedrek vízpótlásba való bekapcsolása, a láposodási folyamat megtartásával.	Lásd. Tervezés pontnál.	10-15 év (NyuDuVizlg, ÉduVizlg, NPI)	
Élőhely rehabilitáció	A hordalék csökkenése, illetve a szabályozottan érkező vizek hatására helyenként a meder süllyedése tapasztalható. Az évszázadokon keresztül működő vízimalmok jelentős hatással	A folyó további medersüllyedésének megállítása, lehetőség szerint a folyamat visszafordítása, a lefolyás és lecsapoló hatás csökkentése a környező érintett területeken. A	Lásd. Tervezés pontnál.	10-15 év (NyuDuVizlg, ÉduVizlg, NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	voltak a stabilabb vízháztartásra, amely mára teljesen megszűnt (a malmok többségét elbontották).	folyóvölgy vízellátás javítása az egykori vízimalmok helyreállításával (csak lokális, kis léptékű duzzasztással).			
Élőhely rehabilitáció és fenntartás	A folyó ártere, különösen a szabályozott szakaszokon beszűkült. A rendszeres elöntések részben klimatikus okokból, de elsősorban a Bük-Gór árvízi véstározó működésének köszönhetően megszűntek a középső és alsó szakaszon.	Az ártér területének növelése. A természetes árterületek rendszeres, a természetes vízjárásnak megfelelő, időszakos elöntésének biztosítása, ahol ez lehetséges.	Lásd. Tervezés pontnál.	5 év (NyuDuVizlg, ÉduVizlg, NPI)	
Vízügyi kezelés	Az érintett - főleg felső - folyószakasz nagy része mesterséges, szabályozott meder, ahol a folyó építő-bontó tevékenysége csak korlátozottan érvényesül.	A mikroélőhelyek (bevágódások, agyagos-iszapos felszínek, búvóhelyek stb.) számának növelése a teljes szakaszon. A mederbe dőlt fák, kialakuló zátonyok kímélete.	A célkitűzés elérését elsősorban az érdekelt felek folyamatos együttműködésével lehet biztosítani.	Folyamatos (NyuDuVizlg, ÉduVizlg)	
Vízügyi kezelés	A Bük-Gór árvízi véstározó megépülése óta nincsenek a középső-alsó folyáson a réteket-erdőket elöntő árvizek. A tározóban állandó víztest kialakítása vélhetően olyan jelentős mennyiségű evaporációs vízvesztéget jelentene, ami károsítaná a jelölőfajok állományait is.	A Bük-Gór árvízi véstározó vízjogi engedélyének és működésének felülvizsgálata, a véstározó természetvédelmi hatásainak mérséklése.	A vízügyi beavatkozások hatásainak csökkentése, körültekintő beavatkozások. Az árvízi véstározókban állandó víztest kialakítása nem javasolt.	5 év (NyuDuVizlg, ÉduVizlg, NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Vízhasználat	Alacsony és közepes vízhozamnál a vízkivételek az ökológiai vízszükségletek kielégítését akadályozzák.	Alacsony és közepes vízhozamnál a nem természetvédelmi célú vízkivételeket (elsősorban az öntözési célú mezőgazdasági) korlátozni szükséges.	A vízjogi engedélyek felülvizsgálata szükséges lehet.	5 év (hatóságok, NyuDuVizlg, ÉduVizlg, NPI)	
Tervezés	A szabályozott szakasz csak korlátozottan képes betölteni a folyóvízi ökoszisztéma funkciókat. A folyóhoz kötődő jelölő fajok számára más és más áramlási viszonyok és ezzel összefüggésben eltérő jellegű aljzat szükséges. Ahhoz, hogy ezek egy adott szakaszon együttesen fenn álljanak, a meder természetes lefutása, kanyarulatai, illetve azok folyamatos fejlődése szükséges. Ennek a feltételnek szabgátat a szűk, párhuzamos védművek közé szorított, jelentős mértékben kiegyenesített állapot. A jelenlegi viszonyok között csak korlátozott mértékben tud érvényesülni a szabad mederfejlődés.	Komplex vízgazdálkodási rehabilitációs koncepció/terv kidolgozása a Répce-re, amelynek célja a szabályozott mederszakaszok természetesebbé tétele, az ártér növelése, a meder süllyedésének megakadályozása, továbbá az ártéren a területi vízvisszatartás segítése.	A célkitűzés csak a természetvédelmi, vízügyi szakma, illetve a térség önkormányzatainak és területhasználóinak együttműködésével érhető el.	5 év (NyuDuVizlg, ÉduVizlg, NPI)	
Vízminőség	A folyóba érkező elsősorban települési, illetve mezőgazdasági	A meglévő diffúz és pontszerű szennyezőforrások felszámol-	A települések környékén bevezetett vizek (csapa-	20 év (önkormányzatok,	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	eredetű diffúz szennyeződések negatív hatással vannak a fajok élőhelyi körülményeire	lása, illetve a negatív hatások csökkentése. Új szennyezőforrások kialakulásának megelőzése	dékvíz, tisztított szennyvíz) előszűrése, tisztítása. Haváriaesetek megelőzése érdekében az utakról bevezetett csapadékvizek esetében szűrőmezők, hordalék- és olajfogók kialakítása (ha nincs). Mezőgazdasági eredetű szennyeződések csökkentése a szántóföldek természetes élőhelyé alakításával.	NyuDuVizlg, ÉduVizlg, hatóságok) 10 év (önkormányzatok, NyuDuVizlg, ÉduVizlg, hatóságok) 10 év (Magyar Állam)	Feltétele a megfelelő támogatási rendszer kialakítása és működtetése
Monitoring	A vízfolyás fizikai és kémiai paramétereinek ismerete szükséges a beavatkozások tervezéséhez.	A Répce és mellékágain fizikai és kémiai vízminőség monitoring rendszer működtetése.	A meglévő, jogszabály alapján működtetett monitoring rendszer alapvetően megfelelő, a mintavételi pontok számának növelése megfelelő források biztosítása esetén megoldható.	Folyamatos (NyuDuVizlg, ÉduVizlg, hatóságok)	

Alföldről a hegyvidékekig előforduló vízfolyások *Ranunculus fluitans* és *Callitriche-Batrachium* növényzettel (3260)

Kiterjedés: 0,01 ha

Reprezentativitás: C

Veszélyeztető tényezők:

- A32 Gátak létesítése és működtetése mezőgazdasági célból
- A33 A vízháztartás vagy a víztestek fizikai módosítása mezőgazdasági célból (kivéve gátak létesítése és működtetése)
- F11 Felszíni vagy felszín alatti vizek szennyezése városi esővíz lefolyás következtében
- F16 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó egyéb lakossági vagy rekreációs tevékenységek és struktúrák
- F28 Árvízi vízhozam és árvízvédelem módosítása lakossági vagy rekreációs fejlesztés céljából
- F29 Víz tározók és gátak építése vagy fejlesztése lakossági vagy rekreációs fejlesztés céljából
- F30 Víz tározók és gátak építése vagy fejlesztése ipari vagy kereskedelmi fejlesztés céljából
- F31 Hidrológiai viszonyok egyéb módosítása lakossági vagy rekreációs célból
- F32 Hidrológiai viszonyok egyéb módosítása ipari vagy kereskedelmi célból
- J01 Felszíni és felszín alatti vizeket érintő kevert forrású szennyezés (édes vízi és szárazföldi)
- K04 Hidrológiai áramlás módosítása
- K05 Víztestek fizikai változása

Élőhelytípushoz kötődő jelölő fajok:

- vidra (*Lutra lutra*)
- tompa folyamkagyló (*Unio crassus*)
- vágó csík (*Cobitis taenia*)
- szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)
- halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)

Jelenlegi állapot:

A Répce egyes szakaszain, illetve néhány többé-kevésbé állandó vízi árokban. Ezek önálló foltként nem határolhatók le. Döntően a vízjárástól függő módon, a Répce azon szakaszain fordulhat elő, ahol a part menti növényzet kevésbé árnyékolja a víztestet. Megfigyelése és felismerése leginkább a vasegerszegi, illetve a répceszemerei szakaszokon valószínűsíthető. Gyakrabban a hínáros vízboglárka (*Ranunculus trichophyllus*) vagy a fésűs békaszólló (*Potamogeton pectinatus*), ritkán a nagy vízboglárka (*R. aquatilis*) jelenléte jellemzi.

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Kiterjedés	Extremén alacsony vízállás és a meder karbantartási munkálatok (a folyóvizek kotrása) veszélyezteti.	Az élőhely kiterjedésének és állapotának megőrzése. A szabályozott és mesterséges szakaszokon a természetes meder és vízjárás helyreállítása, a természetes szakaszokon a medret módosító beavatkozások kerülése.	Mederkarbantartási munkálatok korlátozása Körültekintő karbantartási munkálatok, a természetvédelmi kezelővel való egyeztetéssel	Folyamatos (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	A vízjogi engedélyek felülvizsgálata szükséges lehet.
Minőség/Összetétel	Az élőhely különösen érzékeny a megfelelő árnyékolás fenntartására.	A természetes mederárnyékolás (partmenti ligeterdők) folyamatos fenntartása, szükség esetén helyreállítása telepítésével vagy spontán erdősődéssel.	A meglévő partmenti ligeterdőkben a felhasználatok korlátozása (elsősorban az inváziós fajok termelhetők ki). Az arra alkalmas helyeken árnyaló állomány telepítése.	Folyamatos, illetve helyreállítás esetén 20 év (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	A célkitűzés csak a természetvédelmi, vízügyi szakma együttműködésével érhető el. A mesterséges mederben folyó szakaszokon a part mentén területvásárlásokra lehet szükség az árnyaló állomány telepítése és a mederépítő/bontó folyamatok működésének biztosításához.
Inváziós nyomás	A meder morfológiáját érintő vízügyi beavatkozások gyakran együtt járnak az inváziós fajok megjelenésével.	Az inváziós fajok megtelepedésének megelőzése, megtelepedés esetén haladéktalan eltávolításuk.	A beavatkozásokat csak a legalaposabb körültekintéssel szabad elvégezni.	Folyamatos (NyuduVizlg, ÉduVizlg)	
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk	Az élőhelyek kiterjedésének és elterjedésének nyomon követése.	Ismétlődő élőhelyterképezés	10 évente (NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	szükségesek.				
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhely összetételében bekövetkező változások vizsgálata.	min. 1 mvh a területen	6 évente (NPI)	
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Inváziós fajok jelenlétének és terjedésének vizsgálata.	Pont- és foltterképezés az élőhelyterképezéssel együtt.	10 évente (NPI)	

Izapos partú folyók részben *Chenopodium rubri*, és részben *Bidention* növényzettel (3270)

Kiterjedés: 0,01 ha

Reprezentativitás: D

Veszélyeztető tényezők:

- A32 Gátak létesítése és működtetése mezőgazdasági célból
- A33 A vízháztartás vagy a víztestek fizikai módosítása mezőgazdasági célból (kivéve gátak létesítése és működtetése)
- F11 Felszíni vagy felszín alatti vizek szennyezése városi esővíz lefolyás következtében
- F16 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó egyéb lakossági vagy rekreációs tevékenységek és struktúrák
- F28 Árvízi vízhozam és árvízvédelem módosítása lakossági vagy rekreációs fejlesztés céljából
- F29 Víz tározók és gátak építése vagy fejlesztése lakossági vagy rekreációs fejlesztés céljából
- F30 Víz tározók és gátak építése vagy fejlesztése ipari vagy kereskedelmi fejlesztés céljából
- F31 Hidrológiai viszonyok egyéb módosítása lakossági vagy rekreációs célból
- F32 Hidrológiai viszonyok egyéb módosítása ipari vagy kereskedelmi célból
- J01 Felszíni és felszín alatti vizeket érintő kevert forrású szennyezés (édesvízi és szárazföldi)
- I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)
- K04 Hidrológiai áramlás módosítása
- K05 Víztestek fizikai változása

Élőhelytípushoz kötődő jelölő fajok:

- -

Jelenlegi állapot:

A tervezési területen a folyó mentén mindenhol előfordulnak kis kiterjedésű (maximum néhány 10 négyzetméter) állományai. Ezek önálló foltként nem határozhatók le. A Répce apró zátonyai és a parthoz közeli, szárazodó homokpadok biztosítanak megfelelő életkörülményeket. Éppen ezért nagyon gyorsan változó élőhely. A Répcehez kötődően inkább a keserűfüvek (*Persicaria* spp.), a farkasfog fajok (*Bidens* spp.) és a lóromok (*Rumex* spp.) jellemzőek. Nem csak a kiterjedésük csekély, hanem a borítási értékek is alacsonyak.

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Kiterjedés és Minőség/Összetétel	Az élőhelytípus fennmaradása a speciális, folyamatosan változó, pionír jellegű, nyílt, üde és nedves talajfelszíneket biztosító termőhely meglététől függ.	A Répce természetes mederépítő és bontó folyamatainak biztosítása.	Lásd. Répce folyó és ártere pontot.	Folyamatosan (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	
Kiterjedés	Különösen a mesterségesen kialakított szakaszokon hiányzik a természeteshez közeli vízjárás.	A szabályozott és mesterséges szakaszokon a természetes meder és vízjárás helyreállítása.	A mesterségesen kialakított egyenes szakaszok megszüntetése.	10 év (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	
	Az ártéri pionír növényzet megóvása csak az állandóan változó termőhelyi környezet fenntartásával lehetséges. Az esetek többségében ez nem lokális intézkedéssel, hanem a folyók és holtmedrek élő ökológiai rendszerének nagyobb léptékű fenntartásával, általában más ökológiai célokkal (pl. rovarok, puhatestűek, halak, egyéb ártéri növényközösségek védelmével) együtt valósulhat meg.	Az árterületek rendszeres, a természetes vízjárásnak megfelelő, időszakos elöntésének biztosítása, ahol ez lehetséges.	Lásd. Répce folyó és ártere pontot.	Folyamatosan (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	
Inváziós nyomás	A meder karbantartási munkálatai és az özönnövények előretérése veszélyeztetheti.	Az inváziós fajok megtelepedésének megelőzése, megtelepedés esetén haladéktalan eltávolításuk.	A meder karbantartási munkálatok után természetvédelmi utánkötést kell végezni, szükség esetén beavatkozni.	Folyamatosan (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhelyek kiterjedésének és elterjedésének nyomon követése.	Ismétlődő élőhelytérképezés	10 évente (NPI)	
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhely összetételében bekövetkező változások vizsgálata.	min. 1 mvh a területen	6 évente (NPI)	
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Inváziós fajok jelenlétének és terjedésének vizsgálata.	Pont- és foltterképezés az élőhelytérképezéssel együtt.	10 évente (NPI)	

Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410)*

Élőhely: 6410

Kiterjedés: 3,09 ha

Reprezentativitás: B

Veszélyeztető tényezők:

Az élőhely típust elsősorban a kaszálások felhagyása veszélyezteti. Ennek következtében a gyomosodás intenzívvé válhat és az inváziós fajok gyorsan tudnak terjedni a területen.

- A06 Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)
- A09 Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés
- L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mezőgazdasági vagy erdészeti gyakorlat által okozott közvetlen változás)
- L03 Szerves anyag felhalmozódása
- I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)
- G08 Hal- és vadállomány kezelése
- F07 Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek
- B01 Erdővé alakítás más művelési módból vagy erdősítés (kivéve lecsapolás)

Élőhelytípusokhoz kötődő jelölő fajok:

- sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)
- nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
- sötét hangyaboglárka (*Maculinea nausithous*)
- vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)
- hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)

Jelenlegi állapot:

A Répce-mente több védett növénye is megtalálható ebben a társulásban (buglyos szegfű (*Dianthus superbus*), kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*), szibériai nőszirm (*Iris sibirica*)). Kis területű, csak a védett, nemzeti parki területen sikerült elkülöníteni. Több helyen átmeneti állományai is előfordulnak. Elkülönítésük leginkább a tavaszi aszpektus során lehetséges. Jellemzője, hogy a talajvíz már nyár elején a talajfelszín alá süllyed, így tőzegképződés nem játszódik le. A társulás megjelenése nyár végén a kékperje (*Molinia caerulea*), az ördögparaptafú (*Succisa pratensis*), a festő zsoltina (*Serratula tinctoria*) és az őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*) virágzásakor a legjellegzetesebb.

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Kiterjedés	A meglévő nem nagy kiterjedésű élőhelyek kezelés hiányában őshonos cserjefajokkal cserjésednek, jelentős a lágyszárú özönnövények terjedése, a gyepek leromlása.	A kékperjés láprétek jelenlegi kiterjedésének és természetességi állapotának megőrzése.	Élőhelyek megfelelő kezelésének biztosítása a fenntartási terv szerint (GY-01 kezelési egység). A kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása esetén a célkitűzés reálisan elérhető. Az engedély nélküli erdősítések és felszántások ellen a hatályos jogszabályok alapján kell eljárni.	Folyamatos (földhasználók) Folyamatos (hatóság)	Lápréti hangyaboglárkák (<i>Maculinea sp.</i>) vonatkozásában a kaszálás időpontjának helyes megválasztása (június 15. előtt, vagy szeptember 15. után), illetve a mozaikosság mértékének megállapítása fontos. A magasabb, több szintes gyepek szerkezet megőrzése elengedhetetlen.
Kiterjedés	Az élőhelytípus kiterjedése növelhető lenne a leromlott állapotú gyepek természetességének javításával.	A potenciálisan helyreállítható gyepek feltárása, és gyeprekonstrukció megkezdése.	Élőhelyek megfelelő kezelésének biztosítása a fenntartási terv szerint (GY-02 kezelési egység). A kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása esetén a célkitűzés reálisan elérhető.	5-10 év (földhasználók, NPI)	
Vízháztartás	A kiszáradás, részben klimatikus okokból, nagyrészt azonban a ma is működő belvízelvezető rendszerek miatt sok területen tapasztalható.	A területre jutó és az élőhelyek állapotának megőrzéséhez/javításához szükséges ökológiai víz-	A belvízelvezető rendszer vízjogi üzemelési engedélyeinek felülvizsgálata.	5 év (hatóságok, NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	talható. A kiszáradás következtében az élőhelyek átalakulása és az özönnövények térnyerése várható. A talajvízszint drasztikus csökkenése az élőhelytípus eltűnését okozhatja.	igény biztosítása.	A kiszáradással veszélyeztetett területeken a vízvisszatartó rendszerek kialakítása a meglévő belvízelvezető rendszerek felhasználásával, szükség esetén azok felszámolásával.	10 év (vizitársulat, NyuduVizlg, NPI, önkormányzatok)	
Minőség/Összetétel	Néhány területen tapasztalható a gyeppek gyomosodása (pl. Calamagrostis epigeios), degradálódása.	A kékperjés láprétek gyomosodásának visszaszorítása megfelelő kezelés és területhasználat biztosításával.	A fenntartási tervben (GY-01 és GY-02 kezelési egységek) meghatározásra kerültek a legeltetés feltételei, ezek betartása esetén a gyomosodás elkerülhető.	Folyamatos	
Inváziós nyomás	A terület kiszáradó láprétjein elsősorban a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>), okoz degradációt.	Özönnövények visszaszorítása az észlelhetőség határára.	Élőhelyek megfelelő kezelésének biztosítása a fenntartási terv szerint (GY-01 kezelési egység). A kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása esetén a célkitűzés reálisan elérhető.	5 év (földhasználók)	
Monitoring	A szükséges beavatkozások meg-	Az élőhelyek kiterjedésé-	Ismétlődő élőhelytér-	10 évente	.

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	határozásához információk szükségesek.	nek és elterjedésének nyomon követése.	képezés		
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhely összetételében bekövetkező változások vizsgálata.	min. 1 mvh a területen Gyepes módszer (N2K)	6 évente	
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Inváziós fajok jelenlétének vizsgálata.	Pont és foltterképezés az élőhelyterképezéssel együtt.	10 évente	

Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei (6440)*

Kiterjedés: 681,24 ha

Reprezentativitás: A

Veszélyeztető tényezők:

Az élőhelytípust elsősorban a kaszálások felhagyása és az természetes árvizek elmaradása veszélyezteti. E két tényező következtében az inváziós fajok gyorsan tudnak terjedni a területen. Kisebb probléma, amely elsősorban lokálisan jelentkezik a gyepek felszántása és erdősítése, esetlegesen túllegeltetése.

- A06 Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)
- A09 Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés
- L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mezőgazdasági vagy erdészeti gyakorlat által okozott közvetlen változás)
- L03 Szerves anyag felhalmozódása
- I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)
- G08 Hal- és vadállomány kezelése
- F07 Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek
- B01 Erdővé alakítás más művelési módból vagy erdősítés (kivéve lecsapolás)

Élőhelytípushoz kötődő jelölő fajok:

- sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)
- nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
- sötét hangyaboglárka (*Maculinea nausithous*)
- vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)
- hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)

Jelenlegi állapot:

A Répce-mente egyik legjellemzőbb természetközeli élőhelyei a mocsárrétek. Állományaik korábban is jelen lehettek a területen, de tájhasználati módok és a vízellátottság mértékétől függően összterületük széles határok között mozog. Jelenleg több olyan területet mocsárrétek kaszált állományai borítanak, ahol nedvesebb időszakokban magassásosok jellemzőek. Az állományok természetessége, illetve a leírt társulásokhoz mért hasonlósága nagyon nagy eltéréseket mutat, cönológiai szempontból a mocsárrétek kérdése még jónéhány bizonytalanságot rejt.

A terület leggyakoribb mocsárréte a *Carici-Alopecuretum pratensis*, de előfordulnak itt nedves mocsárrétek (*Cirsio cani-Festucetum pratensis*), valamint sédbúzás mocsárrétfoltok (*Agrostio-Deschampsietum caespitosae*), sőt pántlikafüvesek (*Carici gracilis-Phalaridetum*) is. A mocsárrétek száradásával az állományok gyakran elvesztik mocsárréti karakterüket, és a gyepek jellegtelenebb mezofil kaszálórétté alakul, mely átmenetet mutat a franciaperjés kaszálók irányába.

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Kiterjedés és összetétel	A meglévő élőhelyek kezelés hiányában őshonos és inváziós cserjefajokkal cserjésednek, jelentős a lágyszárú özönnövények terjedése, a gyepek leromlása. Kis mértékben, de előfordul gyepek felszántása és erdősítése is.	A mocsárrétek jelenlegi kiterjedésének és természetességi állapotának megőrzése.	Élőhelyek megfelelő kezelésének biztosítása a fenntartási terv szerint (GY-01 kezelési egység). A kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása esetén a célkitűzés reálisan elérhető. Az engedély nélküli erdősítések és felszántások ellen a hatályos jogszabályok alapján kell eljárni.	Folyamatos (földhasználók) Folyamatos (hatóságok)	
Kiterjedés	Az élőhely típus kiterjedése növelhető lenne a leromlott állapotú gyepek természetességének javításával, illetve új gyepek kialakítása szántók és fászszerű ültetvények helyén.	A potenciálisan helyreállítható gyepek min. 25%-án gyeprekonstrukció megkezdése.	Élőhelyek megfelelő kezelésének biztosítása a fenntartási terv szerint (GY-02 kezelési egység). A kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása esetén a célkitűzés reálisan elérhető.	5-10 év (földhasználók, NPI)	
Vízháztartás	A kiszáradás, részben klimatikus változásokból, részben azonban a ma is működő belvíz-	A területre jutó és az élőhelyek állapotának megőrzéséhez/javításához szük-	A belvízelvezető rendszer vízjogi üzemelési engedélyinek felülvizsgálata.	5 év (hatóságok, NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	elvezető rendszerek miatt sok területen tapasztalható. A kiszáradás következtében az élőhelyek átalakulása és az özönnövények térnyerése várható. Korábban megépített árvízvédelmi véstározó miatt az elmúlt évtizedben nem érte árvízi hatás a gyepeket.	séges csapadék, és a Répce vizének megtartása.	A kiszáradással veszélyeztetett területeken a vízvisszatartó rendszerek kialakítása a meglévő belvízelvezető rendszerek felhasználásával, szükség esetén azok felszámolásával.	10 év (vizitársulat, NyuduVizlg, NPI, önkormányzatok)	
Minőség/Összetétel	Néhány területen tapasztalható a gyepek gyomosodása (pl. <i>Calamagrostis epigeios</i>), degradálódása.	A mocsárrétek gyomosodásának visszaszorítása megfelelő kezelés és területhasználattal biztosításával.	A fenntartási tervben (GY-01 és GY-02 kezelési egységek) meghatározásra kerültek a legeltetés feltételei, ezek betartása esetén a gyomosodás elkerülhető.	Folyamatos (földhasználók)	
Inváziós nyomás	A terület mocsárrétjein elsősorban a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>), illetve az erdőszegélyeken a süntök (<i>Echinocystis lobata</i>) terjedése okoz degradációt.	Özönnövények visszaszorítása az észlelhetőség határára (kb. 50 hektáron).	Élőhelyek megfelelő kezelésének biztosítása a fenntartási terv szerint (GY-01 kezelési egység). A kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása esetén a célkitűzés reálisan elérhető.	5 év (földhasználók)	
Tulajdonosi viszonyok	A Répce mentén jelentős területen jelen van az osztatlan közös tulajdoni forma. Ez nagyrészt magántulajdonosokat jelent, de számos helyen vegyes	Az osztatlan közös tulajdoni forma felszámolása és rendezett tulajdonosi/földhasználói viszonyok kialakítása.	Használati megosztási megállapodások mellett szorgalmazni kell az osztatlan tulajdonosi forma megszüntetését.	5 év	Az osztatlan közös tulajdon forma megszüntetése megkezdődött a 2020. évi LXXI. törvény 2021-es al-

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	állami és magántulajdon van jelen. A gyakran több száz, rendkívül is arányú tulajdonrész a területek kezelését akadályozza.	Az állami tulajdonban és természetvédelmi kezelésben lévő területek arányának növelése.	Az állami tulajdonban és természetvédelmi kezelésben lévő területek arányának növelése elsősorban vásárlással.	Folyamatos (Magyar Állam, NPI)	kalmazásával. A területvásárlásoknak / kisajátításoknak jelentős költsége van, amely jelenleg nem áll rendelkezésre.
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhelyek kiterjedésének és elterjedésének nyomon követése.	Ismétlődő élőhelytérképezés	10 évente	
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhely összetételében bekövetkező változások vizsgálata.	min. 4 mvh a területen Gyepes módszer (N2K)	6 évente	
Monitoring	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Inváziós fajok jelenlétének vizsgálata.	Pont és folttérképezés az élőhelytérképezéssel együtt.	10 évente	

Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) (91E0)*

Kiterjedés: 162,61 ha

Reprezentativitás: B

Veszélyeztető tényezők:

A legszebb állományok a mederben, a meder szegélyében vagy az egykori holtágak partján maradtak fenn. Ezeket folyamatosan veszélyeztetik a mederrendezési munkálatok. Az ártéren kialakult vagy mesterségesen kialakított állományok esetében a véghasználatok okoznak problémát, 20-30 évre eltüntetve az idősebb fákat. Általános problémának tekinthető a fásszárú özönnövények, különösen az amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) és a zöld juhar (*Acer negundo*) agresszív terjedése. A lágyszárú szintben szintén az özönnövények (magas aranyvessző (*Solidago gigantea*), lándzsás őszirózsa (*Aster lanceolatus*), bíbor nebánsvirág (*Impatiens glandulifera*), süntök (*Echinocystis lobata*) stb.) uralkodnak.

- B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás)
- B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát)
- B09 Tarvágás
- B12 Ritkítás (lombkoronaszintben)
- B03 Erdőfelújítás idegenhonos, vagy tájidegen fajokkal vagy azok betelepítése (beleértve az új fajokat és GMO-kat)
- B21 Mechanikai növényvédelmi módszerek erdészeti alkalmazása, kivéve a lombkoronaszint ritkítását
- G08 Hal- és vadállomány kezelése
- I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)

Élőhelytípushoz kötődő jelölő fajok:

- skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- dunai tarajosgőte (*Triturus dobrogicus*)
- európai hód (*Castor fiber*)
- mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
- nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)
- vidra (*Lutra lutra*)

Jelenlegi állapot:

Összességében jelentős kiterjedéssel bíró, változó természetességi állapotú, jellemző, de igen töredékes, csak lokálisan tipikusnak mondható élőhelytípusok tartoznak ide.

Jelentősebb állományai a folyó két partján szalagszerűen – sajnos keskenyen – előfordulnak, de vannak elszigetelt állományai is. Az egykori ligeterdők töredékei kisebb foltokon maradtak fenn, néhány méteres szélességben kísérik a partot, jelzik a korábban jelentős vízborítású holt medrek helyét és ívét, illetve a gyepek közt itt-ott fennmarad idősebb fehér fűz (*Salix alba*) hagyásfák, facsoportok is jellemzőek. A ligeterdő maradványok jó része tehát már csak jellegtelen, nagyobb facsoportszerű töredék, sok esetben ültetett nyárfákkal is elegyes állományok. A ligeterdő-maradványok lombkoronaszintjének leggyakoribb fája a fehér fűz (*Salix alba*), de kisebb nyáras (*Populus* sp.) foltok is jellemzőek. A fehér füzesek szegélyén néhány idősebb szil (*Ulmus* sp), kőris (*Fraxinus* sp.), illetve tölgy (*Quercus* sp.) még itt-ott megfigyelhető. Az egykori értékes állományok töredékeiben vélhetően ma is található védett és ritka fajok, így védelmük még töredékes formában is feltétlenül indokolt. Más állományaik jelentős inváziós fertőzöttségűek.

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Kiterjedés	A mederrendezési munkák és a fahasználatok a meglévő állományokat folyamatosan veszélyeztetik.	Az élőhely-típus meglévő állományainak megőrzése és természetességük javítása.	A fenntartási terv ER-01 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. A mederrendezési/karbantartási munkák során a meglévő árnyaló állományban a fahasználatokat korlátozni szükséges, elsősorban az inváziós fajok eltávolítására. Az erdőtervezett állományokban folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökérvényű vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	Folyamatos (NyuDuVizlg, ÉduVizlg) Következő erdőtervezéskor (hatóságok, erdőgazdálkodók, NPI)	A célkitűzés hatósági eszközökkel is elérhető, de szerencsésebb lenne, ha elsősorban az erdő-környezetvédelmi támogatásokon keresztül a magán- és állami erdőgazdálkodók ösztönözve lennének a természetvédelmi szemléletű gazdálkodásra.

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Kiterjedés	A területen mintegy jelentős kiterjedésben található tájidegen fafajú ültetvények, melyek részben inváziós fajok forrásként szolgálnak.	Az élőhelytípus kiterjedésének növelése a nem őshonos faállományok átalakításával.	Az ültetvények átalakítása a termőhelytől függően gyep-pé, gyep-erdő komplexummá vagy őshonos fafajú erdővé.	10 év (terület-használók)	A célkitűzés elérését jelentősen segítheti egy megfelelően kialakított támogatási rendszer, amiben a szerkezetátalakítások és a kialakított erdők hosszú távú fenntartása jelentős többlettámogatást kap.
Struktúra	Egykorú állományok, különösen erdőtervezett területeken.	A meglévő erdőtervezett faállományok vegyeskorúvá alakítása.	A fenntartási terv ER-01 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. Csoportos beavatkozásokkal elő lehet/kell segíteni az állományok vegyeskorúvá alakítását.	20-30 év (terület-használók)	
Struktúra	Lábon álló és fekvő holtfa alacsony mennyisége vagy teljes hiánya.	A középkorú és idősebb állományokban (>30 év) min. 20, optimális esetben 50 m ³ /ha lábon száradó és fekvő holtfa biztosítása	A fenntartási terv ER-01 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. Hatósági előírással az egészségügyi termelések visszafogása, az érintetlenül hagyandó hagyásfa csoportok, szórt hagyásfák kijelölése.	10 év (terület-használók)	A megfelelő nedveségtartalmú holtfa (kemény és puhafa egyaránt) a skarlatbogár tenyésző helye.

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Struktúra	A természetes elegyfajok sok állományból hiányoznak vagy a korábbi fahasználatok következtében ritkák.	Elegyfajok (pl. <i>Ulmus laevis</i> , <i>Alnus glutinosa</i> , <i>Salix fragilis</i>) jelenlétének növelése minden állományban.	A fenntartási terv ER-01 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. A fahasználatok során a cserje- és alsó lombkoronaszintben megjelenő elegyfajok kímélete akár 10-30% elegyarányig.	10 év (területhasználók)	Különösen nagy gondot kell fordítani az olyan ritkább elegyfajok megőrzésére, mint a mezei juhar (<i>Acer campestre</i>) (néhány maradvány egyed, a korábbi medrek mentén) és vénic szil (<i>Ulmus laevis</i>), a magszórás biztosítása érdekében is
Struktúra	A cserjeszint sok esetben az előhasználatok során eltávolításra került.	A termőhelynek megfelelő cserjeszint (<i>Salix purpurea</i> , <i>Viburnum opulus</i> , <i>Frangula alnus</i> , <i>Ribes nigrum</i>) kialakulási lehetőségének biztosítása, ahol a termőhelyi feltételek adottak.)	A fenntartási terv ER-01 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. A fahasználatok során az őshonos fajú cserjeszint legáltalább részleges (min. 20-30%) érintetlenül hagyása.	Folyamatos (területhasználók)	A természetes cserjeszint sok esetben az árvizek levezetését akadályozhatja, lassíthatja, ami nem minden esetben probléma.
Inváziós nyomás	A terület egyes részein a zöld juhar, a fehér akác és a gyalogakác agresszív terjedése figyelhető meg.	Az agresszíven terjedő inváziós fajok visszaszorítás és/vagy kiirtása a teljes területről,	A fenntartási terv ER-01 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. A spontán állományok mechanikai és kémiai irtása. Erdőtervezett területeken az erdőtervi előírások megoldást jelenthetnek, de az	Folyamatos (területhasználók)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
			egyéb területeken hatósági eszközökkel, illetve támogatásokon keresztül lehet elérni a célkitűzést.		
Vadállomány kezelése	A területen jelentős vadállomány (vaddisznó) él, mely az erdők természetes felújítását akadályozza és az aljnövényzet elszegényedését eredményezi.	A nagyvadállomány csökkentése a terület természetes eltartóképességének mértékére.	Hatósági eszközök.	Folyamatos (vadgazdálkodók, hatóságok)	A nagyvadállomány kezelését nem lehet Natura 2000 terület szinten kezelni, csak komplex, legalább kistáj szintű beavatkozásoknak van értelme.
Monitoring (Élőhely kiterjedése)	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhelyek kiterjedésének és elterjedésének nyomon követése.	Ismétlődő élőhelyterképezés	10 évente	
Monitoring (Élőhelystruktúra)	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhely összetételében bekövetkező változások vizsgálata.	min. 5 mvh a területen Erdős módszer (N2K)	6 évente	
Monitoring (Inváziós fajok)	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Inváziós fajok jelenlétének vizsgálata.	Pont és foltterképezés az élőhelyterképezéssel együtt.	10 évente	

Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmenion minoris*) (91F0)

Kiterjedés: 146,87 ha

Reprezentativitás: A

Veszélyeztető tényezők: Az állományok esetében (kivéve a csáfordjánosfai Tózikés erdőt) a sematikus előhasználatok (egykorú, fajszegény állományok) és a véghasználatok okoznak problémát, 50-80 évre eltüntetve az idősebb erdőket. Az elmúlt években több állományban is megjelent a *Hymenoscyphus fraxineus* (*Chalara fraxinea*) nevű gomba, mely jelentős pusztítást képes végezni a kőris állományokban. A fertőzésre alkalmazott erdészeti gyakorlat az állományok letermelése és mesterséges felújítása, mely gyors ütemben tünteti el a meglévő állományokat hosszú időre.

Általános problémának tekinthető a fásszárú özönnövények, különösen a fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), az amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) és a zöld juhar (*Acer negundo*) agresszív terjedése. A lágyszárú szintben gyakran szintén az özönnövények (magas aranyvessző (*Solidago gigantea*), bíbor nébáncsvirág (*Impatiens glandulifera*), süntök (*Echinocystis lobata*) stb.) uralkodnak.

- B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás)
- B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát)
- B09 Tarvágás
- B12 Ritkítás (lombkoronaszintben)
- B03 Erdőfelújítás idegenhonos, vagy tájidegen fajokkal vagy azok betelepítése (beleértve az új fajokat és GMO-kat)
- B21 Mechanikai növényvédelmi módszerek erdészeti alkalmazása, kivéve a lombkoronaszint ritkítását
- G08 Hal- és vadállomány kezelése
- I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)

Élőhelytípushoz kötődő jelölő fajok:

- díszes tarkalepke (*Hypodryas maturna*)
- skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
- vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)
- hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)
- közönséges denevér (*Myotis myotis*)

Jelenlegi állapot:

Sajnos nem túl sok helyen maradt meg a keményfa ligeterdők. Kiemelkedő jelentőségű a csáfordi Tőzikés-erdő. A Répce folyó mentén, Csáfordjánosfa határában fekszik a Kisalföld ritkaságszámba menő keményfa-ligeterdeje, a "Répce erdeje" vagy a "tőzikés csáfordi erdő". Egyrészt táji szépsége és kies fekvése, másrészt kiemelkedő növényi értékei miatt 1955-ben helyi természeti értéknek nyilvánították. Az erdő öreg kocsányos tölgyei (*Quercus robur*), a valamikori tulajdonos Simon család egy-egy tagjának nevét viselik ma is. Természetesen nem e 250-300 éves fák alkotják az erdőállomány zömét. A kocsányos tölgy mellett a magas- és magyar kőris (*Fraxinus excelsior*, *Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*), az enyves éger (*Alnus glutinosa*) és a gyertyán (*Carpinus betulus*) is megjelenik. A tavaszi aszpektus lágyszárú vegetációja a legértékesebb. Az óriási tömegben virágzó tavaszi tőzike (*Leucjum vernum*) közé ligeti csillagvirág (*Scilla vindobonensis*), a sárga tyúktaraj (*Gagea lutea*), odvas keltike (*Corydalis cava*), a berki szellőrózsa (*Anemone nemorosa*) egyedei vegyülnek. Legtöbb előfordulási helyen azonban a tölgy-kőris-szil ligetek (*Fraxino pannonicæ-Ulmetum*) elsősorban az erdőgazdálkodás következtében jelentősen átalakultak. Leginkább az aljnövényzet jellegtelenedése, gyomosodása a legaggasztóbb probléma. A lombkoronaszintet a magyar kőris uralja, kevesebb a kocsányos tölgy. Gyertyán csak ritkán, a B szintben jelenik meg a mezei juharral (*Acer campestre*) és a fagyallal (*Ligustrum vulgare*), valamint fiatal hárs (*Tilia* sp.) példányokkal együtt. A magas aranyvessző sok helyen jelen van. Bár fa- és cserjefajokban viszonylag diverz, az aljnövényzeti szint gyengén fejlett. A peremi területeken gyakran fordul elő az akác.

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Kiterjedés	A fahasználatok, különösen a véghasználatok a meglévő állományokat folyamatosan veszélyeztetik.	Az élőhely-típus meglévő állományainak megőrzése és természetességük javítása.	A fenntartási terv ER-02 és ER-03 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. Az erdőtervezett állományokban folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökerdő vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	Következő erdőtervezéskor (hatóságok, erdőgazdálkodók, NPI)	A célkitűzés hatósági eszközökkel is elérhető, de szerencsésebb lenne, ha elsősorban az erdőkörnyezetvédelmi támogatásokon keresztül a magán- és állami erdőgazdálkodók ösztönözve lennének a természetvédelmi szemléletű gazdálkodásra.
Kiterjedés	A területen jelentős kiterjedésben	A jelölő élőhelytípus kiter-	Az ültetvények és szántók	10 év (terület-	A célkitűzés elérését

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	találhatók tájidegen fafajú ültetvények és szántók, melyek részben inváziós fajok forrásaként szolgálnak.	jedésének növelése a nem őshonos faállományok átalakításával és szántóföldek erdősítésével.	átalakítása a termőhelytől függően gyeppé, gyeperdő komplexummá vagy őshonos fafajú erdővé.	használók)	jelentősen segítheti egy megfelelően kialakított támogatási rendszer, amiben a szerkezetátalakítások és a kialakított erdők hosszú távú fenntartása jelentős többlettámogatást kap.
Struktúra	Egykorú állományok.	A meglévő faállományok vegyeskorúvá alakítása.	A fenntartási terv ER-02 és ER-03 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. Csoportos beavatkozásokkal elő lehet/kell segíteni az állományok vegyeskorúvá alakítását.	20-30 év (területhasználók)	
Struktúra	Lábon álló és fekvő holtfa alacsony mennyisége vagy teljes hiánya	A középkorú és idősebb állományokban (>30 év) min. 20, optimális esetben 50 m ³ /ha lábon száradó és fekvő holtfa biztosítása	A fenntartási terv ER-02 és ER-03 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. Hatósági előírás Egészségügyi termelések visszafogása Érintetlenül hagyandó hagyásfacsoportok, szórt hagyásfák kijelölése	10 év (területhasználók)	A megfelelő nedveségtartalmú holtfa (kemény és puhafa egyaránt) a skarlátbogár tenyésző helye A magányos, élő kocsányos tölgyek (<i>Quercus robur</i>) és facsoportjaik a nagy szarvasbogár tenyésző helyei, mindenképp

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
					fenntartandóak.
Struktúra	A természetes elegyfajok sok állományból hiányoznak vagy a korábbi fahasználatok következtében ritkák.	Elegyfajok (<i>Ulmus laevis</i> , <i>Ulmus minor</i> , <i>Acer campestre</i> , <i>Populus nigra</i> , <i>Salix alba</i> , <i>Salix fragilis</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Tilia cordata</i> , <i>Populus tremula</i>) jelenlétének növelése minden állományban.	A fenntartási terv ER-02 és ER-03 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. A fahasználatok során a cserje- és alsó lombkoronaszintben megjelenő elegyfajok kímélete akár 10-30% elegyarányig.	10 év (területhasználók)	Különösen nagy gondot kell fordítani az olyan ritkább elegyfajok megőrzésére, mint a mezei (<i>Acer campestre</i>) (néhány maradvány egyed, a korábbi medrek mentén) és vénic szil (<i>Ulmus laevis</i>), a magszórás biztosítása érdekében is
Struktúra	A cserjeszint sok esetben az előhasználatok során eltávolításra került.	A termőhelynek megfelelő cserjeszint kialakulási lehetőségének biztosítása, ahol a termőhelyi feltételek adottak	A fenntartási terv ER-02 és ER-03 kezelési egységénél megadott kötelező és önkéntesen vállalható előírások betartása. A fahasználatok során az őshonos fajú cserjeszint legalább részleges (min. 20-30%) érintetlenül hagyása.	10 év (területhasználók)	
Inváziós nyomás	A terület egyes részein az akác és a bálványfa agresszív terjedése figyelhető meg	Az agresszíven terjedő inváziós fajok visszaszorítás és/vagy kiirtása a teljes területről.	A spontán állományok mechanikai és kémiai irtása.	Folyamatos (területhasználók)	
Vadállomány	A területen jelentős vadállomány	A nagyvadállomány csök-	Hatósági eszközök.	Folyamatos	A nagyvadállomány

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
kezelése	(gímszarvas, vaddisznó) él, mely az erdők természetes felújítását akadályozza és az aljnövényzet elszegényedését eredményezi.	kentése a terület természetes eltartóképességének mértékére.		(vadgazdálkodók, hatóságok)	kezelését nem lehet Natura 2000 terület szinten kezelni, csak komplex, legalább kistáj szintű beavatkozásoknak van értelme.
Monitoring (Élőhely kiterjedése)	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhelyek kiterjedésének és elterjedésének nyomon követése.	Ismétlődő élőhelyterképezés	10 évente	
Monitoring (Élőhelystruktúra)	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Az élőhely összetételében bekövetkező változások vizsgálata.	min. 2 mvh a területen Erdős módszer (N2K)	6 évente	
Monitoring (Inváziós fajok)	A szükséges beavatkozások meghatározásához információk szükségesek.	Inváziós fajok jelenlétének vizsgálata.	Pont és foltterképezés az élőhelyterképezéssel együtt.	10 évente	

Erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*)

Állomány nagyság: 1.000.000 - 5.000.000

Populáció: C

Trend: stabil

Veszélyeztető tényezők:

- A33 A vízháztartás vagy a víztestek fizikai módosítása mezőgazdasági célból (kivéve gátak létesítése és működtetése)
- A26 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek (*vízgyűjtőn értelmezve*)
- N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében

Kapcsolódó élőhely típus:

- Változatos medermorfológiával és áramlási viszonyokkal jellemezhető, természetes/természetközeli lefutású, jó vízminőségű közepes vízfolyás, leg-
alább foltokban durva homok+sóder alattal, vízben lévő uszadék fákkal és vízbe lógó gyökérrzettel

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság és elterjedés	A változatos medermorfológiából adódóan aggregált lárvális fejlődés miatt nehéz a népesség becslése.	A faj számára alkalmas élőhelyek kiterjedésének és az állomány nagyság megőrzése a természetes fluktuáció mellett.	A Répce esetében megfogalmazott célkitűzések, illetve a fenntartási tervben megfogalmazott előírások biztosítják a célkitűzés elérését.	Folyamatos (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	A jelenlegi meder morfológiai, áramlási és beárnyékoltsági viszonyok megtartása.
Elterjedés	A faj kitűnő és kitaró röpképességű, ám csak nagyon korlátozottan tenyészik a térségben.	Elterjedés és állomány-nagyság növelése a szabályozott szakaszok természetesebbé tételével.	A Répce esetében megfogalmazott célkitűzések, illetve a fenntartási tervben megfogalmazott élőhelyrekonstrukciós javaslatok biztosítják a célkitűzés elérését. A potenciális élőhelyeken lehetőség szerint változatos	10 év (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	A térségben csak a Répce-n tenyészik, a Kardos-éren és Ikván időnként megjelenik, a Kis-Rábán olykor le-sodródik a Rábából (?).

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
			medermorfológiájú és áramlási viszonyú szakaszok, valamint kedvező vízminőség kialakítása és fenntartása		
Monitoring	A változatos medermorfológiából adódóan aggregált lárvális fejlődés miatt nehéz a népesség becslése. A rendszeres exuvium számlálás jelentős szakember erőforrást igényel.	Az állomány nagyság és elterjedés pontosítása, az állományváltozás trendjének vizsgálata.	Exuvium számláláson alapuló módszertan kidolgozása. Önkéntesek oktatása és bevonása a felmérésekbe.	NPI (5 év)	

Tompa folyamkagyló (*Unio crassus*)

Állománymagyság: 500.000 - 1.000.000

Populáció: C

Trend: stabil

Veszélyeztető tényezők:

A folyón létesített kisebb duzzasztások az állomány térbeni kiterjedését, illetve az állomány denzitását nem befolyásolják jelentősen. A hosszszelvény mentén tapasztalt kisebb előfordulásbeni eltéréseket döntően a víztestet érő antropogén terhelések határozzák meg (pl. szv. telepek, mezőgazdaság). A vízfolyás méretéből adódóan a pontszerű- és diffúz terhelés fajlagos növekedése okozhat problémát, hiszen a vízhozam csökkenésével párhuzamosan fennálló folyamatos terhelés, végső soron az anyagáram növekedését okozza. Mindezek figyelembevételével, különösen nagy a jelentőséggel bír, a Répce napjainkban jellemző vízhozam fennállása esetén, a havária helyzetekből adódó hirtelen terhelés-növekedés, mely a kagyló állományt negatívan érinti. A vízfolyás relatíve kis méretéből adódóan, jelentős állománycsökkenést okoz, a folyó kis- és középvízi medrébe történő fizikai beavatkozás (kotrás, partbiztosítás, rézsűzés). Idegenhonos fajok állományai szintén veszélyt jelentenek, nem csak a vízi makroszkópikus gerinctelen közösség, de a kagyló állományára is. Ezek közül is kiemelkedő, a tompa folyamkagylóhoz képest többszörös szűrőkapacitással rendelkező, a *Corbicula* spp. fajok agresszív terjedése. Jelen tudásunk szerint az inváziósan terjedő kosárkagyló a Répce alsó szakasza felől egészen Vámoscsalád-Nagygeresd térségéig hódította meg a folyót.

- A26 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek (*vízgyűjtőn értelmezve*)
- A33 A vízháztartás vagy a víztestek fizikai módosítása mezőgazdasági célból (kivéve gátak létesítése és működtetése)
- F12 Felszíni vagy felszín alatti vizek szennyezése városi szennyvíz kibocsátása (kivéve vihar okozta kiáradás vagy városi esővíz lefolyások) következtében
- I01 Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok
- K04 Hidrológiai áramlás módosítása
- K05 Víztestek fizikai változása
- N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében

Kapcsolódó élőhely típus:

- Változatos medermorfológiával és áramlási viszonyokkal, ebből adódóan térben mozaikos élőhely-struktúrával jellemezhető természetes/természetközeli lefutású, jó ökológiai állapotú közepes vízfolyás, melyben mozaikosan, azaz kisebb foltokban kavicsfrakció is megtalálható.

Jelenlegi állapot:

A Répce makroszkópikus gerinctelen közössége kifejezetten fajgazdagnak tekinthető, hiszen a 1993. és 2021. évek közötti felmérési eredmények megközelítőleg 180 faj állományainak jelenlétét igazolták. A kimutatott fajok között számos védett faj is fellelhető, melyek az alábbiak: *Aquarius najas*, *Calopteryx virgo*, *Ephoron virgo*, *Gomphus flavipes*, *Gomphus vulgatissimus*, *Macronychus quadrituberculatus*, *Oligoneuriella rhenana*, *Onychogomphus forcipatus*, *Ophiogomphus cecilia*, és *Unio crassus*.

Az *Unio crassus*, a Répce-mente Natura 2000 területen, a Répcében általánosan előforduló puhatestű faj, mely az országhatártól egészen Dénesfa-Beled külterületek határáig, azaz a vízfolyás teljes hosszszelvénye mentén, viszonylag egyenletes eloszlásban található meg (előfordulása 25 független szelvényből bizonyított). A faj répcei állománya, bár nem kiemelkedő, de országos léptékben jelentősnek tekinthető. Legnagyobb egyedsűrűségű állományai a vízfolyás finomabb mederanyagú élőhelyrészleteiben élnek, de a folyamikavics, illetve sóder domináns, jobbára mederközépi habitat-foltokban is előfordulnak példányai. Optimális élőhely-foltokban az állomány denzitása 4-5 egyed/m² értéket is elérheti. A folyóban legjelentősebb állományai Bő és Csáfordjánosfa térségében élnek.

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság és elterjedés	-	A faj számára alkalmas élőhelyek kiterjedésének és az állomány-nagyság megőrzése a természetes fluktuáció mellett.	A Répce esetében megfogalmazott célkitűzések, illetve a fenntartási tervben megfogalmazott előírások biztosítják a célkitűzés elérését.	Folyamatos (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	
Élőhelykezelés	A kis- és középvízi mederbe történő fizikai beavatkozás, különösen a vízfolyás sérülékenysége (kis mérete) miatt, az állomány mennyiségét negatívan érinti.	A kis- és középvíz mederbe történő beavatkozások elkerülése (különösen a kotrás, rézsűzés, partbiztosítás).	A Répce esetében megfogalmazott célkitűzések, illetve a fenntartási tervben megfogalmazott előírások biztosítják a célkitűzés elérését. Egyeztetés a vízügyi ágazattal.	Folyamatos (ÉduVizlg, NyuduVizig, NPI)	A célkitűzés elérését elsősorban az érdekelt felek folyamatos együttműködésével lehet biztosítani.
Vízminőség	A folyóba érkező elsősorban települési, illetve mezőgazdasági eredetű diffúz szennyeződések	A meglévő diffúz és pontszerű szennyezőforrások felszámolása, illetve a ne-	Lásd. Répce folyónál	-	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	negatív hatással vannak a faj élőhelyi körülményeire. Ezen túlmenően a jelenleg potenciálisan hatást gyakorló szennyvíztelepek tisztított szennyvizének, különösen havária helyzetben történő, nyomonkövetése fontos.	negatív hatások csökkentése. Új szennyezőforrások kialakulásának megelőzése			
Monitoring	A vízfolyásban az inváziósan terjedő vízi gerinctelenek (különösen a <i>Corbicula</i> spp.) fajok jelentenek veszélyt.	A kosárcagyló fajok terjedésének monitorozása.	Módszer: NBmR, vízi makroszkópikus gerinctelen mintavételi protokoll. Eredménye: egyedsűrűség becslése.	5 évente (NPI)	A pénzügyi forrásokat biztosítani szükséges. Amennyiben az NPI végzi a monitorozást, úgy biztosítani kell a felmérést végző személy/ek képzését.
Monitoring	A tompa folyamcagyló állomány nagysága viszonylag jó pontossággal becsülhető, így elsősorban az állomány nagyságának a nyomonkövetése bír jelentőséggel.	A faj állomány nagyságának nyomonkövetése.	A Répce hossz-szelvénye mentén minimum 10 független mintavételi egységben a tompa folyamcagyló denzitásának vizsgálata, a vizsgálati tárgyévben egy, a felmérések szempontjából optimális időszakban (kisvízes időszak, vegetációs időszakban). Módszer: NBmR, vízi makroszkópikus gerinctelen mintavételi protokoll. Eredménye: egyedsűrűség becslése.	Állomány nagyság tekintetében: 5 évente Havária esetén: a havária eseményt követő tárgyévben.	A pénzügyi forrásokat biztosítani szükséges. Amennyiben az NPI végzi a monitorozást, úgy biztosítani kell a felmérést végző személy/ek képzését.

Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)

Állomány nagyság: 10 - 50

Populáció: C

Trend: -

Veszélyeztető tényezők:

- A33 A vízháztartás vagy a víztestek fizikai módosítása mezőgazdasági célból (kivéve gátak létesítése és működtetése)
- N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében

Kapcsolódó élőhely típus:

- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410)
- *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétei (6440)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság és elterjedés	Az alkalmas tenyésző helyek előfordulása és kiterjedése (időszakos vízborítású területek, tócsák környéke) évről évre változik, kevés a stabilan meglévő és nem az adott év csapadékviszonyaitól függő élőhely.	A faj számára alkalmas élőhelyek kiterjedésének és az állomány nagyság megőrzése a természetes fluktuáció mellett.	Az állandó és potenciális tenyésző állományok azonosítása és behatárolása. Az állandó és potenciális előfordulási helyek megfelelő kezelésének biztosítása.	Folyamatos (NPI, gazdálkodók, NyuDuVizlg)	A faj viszonylag könnyen és jól vizsgálható, jellegzetes színe és repülése messziről elárulja a jelenlétét.
Élőhelykezelés	Nem alkalmas időben elvégzett, a vizes foltokra is kiterjedő kaszálás	Az állandó tenyésző helyek zavartalanságának (pl. kaszálás) biztosítása.	A fenntartási tervben megfogalmazott fajmegőrzési intézkedések, illetve a GY-01 és GY-03 kezelési egységénél megfogalmazott kötelező és önkéntes előírások biztosítják a célkitűzés elérését.	Folyamatos (NPI, gazdálkodók, NyuDuVizlg)	
Élőhelykezelés	Csatornák, vízfolyások partjának karbantartása, kaszálás	Vízparti élőhelyek kímélete a csatornafenntartási	Fenntartási munkák időbeli eltolása a csator-	Folyamatos (NPI, NyuDuVi-	2 nemzedékes fajról van szó, melynek sajjá-

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
		munkák során.	nák/vízfolyások két partja között. A csatorna fenntartási munkák során menedék területeket kell kijelölni a faj számára alkalmas növényzet (pl. <i>Rumex hydrolapathum</i>) megőrzésével.	zlg, ÉduVizig, Vízitársulat, önkormányzatok)	tos, a hangyaboglárkakkal átfedő, de azoktól némileg különböző ökológiai igényei vannak.
Monitoring	A potenciális élőhelyek köre - száraz időszakban - nehezen mérhető fel.	Az állandó tenyésző állományok mellett a kedvező viszonyoknál potenciálisan, alkalmanként benépesülő élőhelyek behatárolása.	Az időszakosan nedves élőhelyek, vízállások felmérésére irányuló élőhely térképezés	5 évente (NPI)	
Monitoring	Nagyon szétszórt, többnyire alacsony abundanciájú állományok vizsgálatát kellene elvégezni	Az állomány nagyság mintavételezéssel történő rendszeres vizsgálata.	Transzsekt menti számlálás és/vagy az eBMS időlimites pontszámlálásos módszere alkalmazható	Évene (NPI)	

Sötét hangyaboglárka (*Maculinea nausithous*) és vérfű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)

Maculinea nausithous

Állományméret: 10 - 30

Populáció: D

Trend: csökkenő, kimutathatósági határ alatt van jelenleg

Maculinea teleius

Állományméret: 10 - 100

Populáció: C

Trend: csökkenő

Veszélyeztető tényezők:

- A33 A vízháztartás vagy a víztestek fizikai módosítása mezőgazdasági célból (kivéve gátak létesítése és működtetése)
- A08 Gyepterület kaszálása vagy vágása (*kaszálás helytelen mértékben és/vagy időszakban*)
- N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében
- N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében
- M08 Áradás (természetes folyamat) (*az általánosságban fennálló vízhiány mellett, a korábbi időszakokban tapasztalt tartamos elöntés valószínűsíthető negatív hatású volt*)

Kapcsolódó élőhely típus:

- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állományméret	A <i>M. nausithous</i> állománya évek óta a kimutathatósági határ alatt van.	A megfelelő élőhelyeken a <i>M. nausithous</i> megtelepedésének elősegítése, szükség esetén mesterséges visszatelepítéssel.	A potenciális élőhelyek tartósan kaszátlan foltok fennhagyása, szükség esetén a spontán megtelepedő cserjék időszakos visszaszorítása.	Folyamatos (NPI, gazdálkodók)	Csak hosszan tartó (6 hetes rajzási idő) és nagy szakember igényű felméréssel (jelölés-visszafogásos populáció vizsgálat) lehet megbízható becslési eredményhez jutni, azonban az egyes évek közt - a kezelésektől függetlenül is - tapasztalható jelentős elté-

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
					rések.
Állomány-nagyság	A <i>M. teleius</i> állománya folyamatosan csökkenő trendet mutat.	A <i>M. teleius</i> állományok ismert és potenciális élőhelyein az élőhelyi feltételek és megfelelő kezeléssel biztosítani kell a populáció megőrzését.	A fenntartási tervben megfogalmazott fajmegőrzési intézkedések, illetve a GY-01 és GY-03 kezelési egységénél megfogalmazott kötelező és önkéntes előírások biztosítják a célkitűzés elérését.	Folyamatos (NPI, gazdálkodók)	
Elterjedés	Az ismert élőhelyeken kívül korlátozott kiterjedésben található még olyan gyepek, mezsgyék, árokpartok (N2000 területen kívül is), ahol a fajok potenciálisan előfordulhatnak.	Az összes lehetséges potenciális élőhely feltárása és ezek megfelelő kezelésének biztosításával az elterjedési terület növelése.	A javasolt kutatási intézkedések, illetve a fenntartási tervben megfogalmazott fajmegőrzési intézkedések biztosítják a célkitűzés elérését.	Folyamatos (NPI)	
Élőhelykezelés	Az élőhelyeken a kaszálatlanul hagyandó területek kijelölése nem minden esetben elegendő. Bizonyos esetekben a népesség a leginkább megfelelő kezelés ellenére is csökken, aminek a kezeléstől független (akár belső, populáción belüli demográfiai) okai is lehetnek.	A Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410) és a <i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétegei (6440) élőhelyeknél megfogalmazott kezelési (pl. kaszálás, vízháztartás) és élőhelyhelyreállítási célkitűzések elérése.	A fenntartási tervben megfogalmazott fajmegőrzési intézkedések biztosítják a célkitűzés elérését. Az adott év meteorológiai viszonyaihoz alkalmazkodó, adaptív időzítésű, mozaikos kaszálás lenne a leginkább célravezető, ám ennek nagy a szakember igénye.	Folyamatos (NPI)	A <i>M. teleius</i> állományok ismert és potenciális élőhelyein az állományokat kímélő, az adott év fenológiai viszonyainak megfelelő, adaptív kezelés biztosítása. Az élőhely kezeléseket - pl. őszi tisztító kaszálás - akkor is el kell végezni, ha az nem hoz hasznosítható szénát.
Monitoring	Az állomány-nagyság és annak trendjének ismerete a kezelések hatásainak megismeréséhez nélkülözhetetlen.	Az állomány-nagyság és változásának, illetve a faj elterjedésének megállapítása.	Nagyobb ráfordítást igénylő módszerek (jelölés-visszafogás) alkalmazása,	Évente (NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	külözhetetlen.	tása évente.	kiemelt helyszínen. Egyéb előfordulási területeken relatív abundancia adatok felvétele pl. eBMS időlimites számlálásos módszerrel.		

Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)

Állománynagyság: Present

Populáció: D

Trend: bizonytalan a jelenlét

Veszélyeztető tényezők:

- A05 Kis táji elemek felszámolása (pl. sövények, kőfalak, nyílt árkok, források, magányos fák) mezőgazdasági parcellák összevonása céljából

Kapcsolódó élőhely típus:

- Cserjésedő száraz - félszáraz (esetenként nedves) gyepek, *Crataegus* sp. és *Prunus spinosa* cserjés részekkel.

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Élőhelykezelés	Az állandó gyepterületek megőrzéséhez szükséges cserje- és fászszerű növény irtás egyben a sárga gyapjasszövő élőhelyét is megszünteti.	A gyepterületeken <i>E. catax</i> előfordulás gyanúja/lehetősége esetén - bizonyos mennyiségű, tenyészésre alkalmas cserjés foltot / szórt cserjéket meg kell őrizni.	Szakemberek bevonásával az <i>E. catax</i> számára alkalmas élőhelyet kell lehatárolni.		
Monitoring	A faj a térségben teljesen visszaszorult, még a korábban abundáns állományok is összeomlottak. Itt korábban is éppen csak kimutatható volt, mostanra a kimutathatósági határ alá csökkent a népesség. Alacsony denzitásnál a teljes (alkalmas, cserjés) terület alapos felmérését igényli a jelenlét megállapítása.	A jelenlét/hiány vizsgálatok végzése a korábbi és a potenciális előfordulási helyeken.	Hernyófészkek vizsgálatok útján lehet a jelenlétet megállapítani.	folyamatos (NPI)	

Szarvasbogár (*Lucanus cervus*)

Állomány nagyság: 100 - 200

Populáció: C

Trend: -

Veszélyeztető tényezők:

- B07 Lábon álló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is
- B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát)
- B15 Elöregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés
- B17 Erdészeti talajművelési és egyéb talajkezelési gyakorlatok
- Elszigetelt élőhelyek (maradvány erdők) a környező területekkel való kapcsolat nélkül

Kapcsolódó élőhely típus:

- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)
- Legelőerdők idős tölgyfái

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Élőhelykezelés	A jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat (vágásos) csak a terület kis részén biztosítja a faj számára az élőhelyi feltételeket.	A faj ismert vagy potenciális élőhelyül szolgáló erdőállományokban vegyeskorú, elegyes erdőállományok fenntartása és kialakítása.	Az erdőtervezés során biztosítani kell, hogy a megfelelő kiterjedésű, összefüggő erdőállományokban a fajok érdekeinek megfelelően történjenek az erdőhasználatok.	Folyamatos (NPI, erdőgazdálkodók, hatóságok)	
Elterjedés	A területen több olyan középkorú vagy fiatal erdőállomány található, melyek idővel alkalmassá válhatnak a faj számára.	A faj számára alkalmas erdőterületek kiterjedésének növelése a jellegtelen, őshonos fafajú erdők megfelelő kezelésével.	A fenntartási terv ER-02, ER-03, ER-04 és ER-05 kezelési egységéhez sorolt területeken a kötelező és önkéntes előírások betartása biztosíthatja a célkitűzés elérését.	50 év (NPI, erdőgazdálkodók, hatóságok)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Élőhelykezelés	Az idős, beteg, tövén korhadt és odvas fák (=többnyire sarj eredetű egyedek) egészségügyi okokból gyakran kerülnek eltávolításra.	A szarvasbogár számára alkalmas idős tölgyfák lehető legnagyobb számban történő megőrzése fenntarthatóság végső határáig.	--	Folyamatos (NPI, erdőgazdákodók, hatóságok)	Az érintett faegyedek fenntartása, megőrzése igen sok xilofág faj számára a túlélést biztosítja, meg kell őrizni őket fekvő holt-faként is!
Monitoring	-	A szarvasbogár számára alkalmas idős tölgyfák felmérése és nyilvántartása.	-	6 évente (NPI)	
Monitoring (Elterjedés)	A jelenlét/hiány vizsgálatok számára alkalmas elpusztult egyedek számbavételén alapuló módszer is számos hiba lehetőséget tartalmaz)	Az erdőtömb minden egyes - potenciális előfordulásra alkalmas - erdő-részletére vonatkozóan jelenlét/hiány vizsgálatok elvégzése.	Élő (rajzási időszak+peterakás nőstényeknél) és holt egyedek felvétele.	6 évente (NPI)	Érdemes a holt egyedeknél is megkülönböztetett figyelemmel kezelni a nőstény egyedeket, melyek - többnyire - petézési céllal tartózkodnak a területen.
Monitoring (Állomány-nagyság)	Nincs részletesen kidolgozott protokoll a mennyiségi vizsgálatokra, a rövid rajzási időszak kinyújtására van szükség a sok (összes) mintavételi terület miatt. További problémát okoz az, hogy a faj fejlődése 5 évig tart és az egyes generációk között is lehet jelentős eltérés abundanciában.	Az erdőtömbökben - pontoszerű, vagy mintaterületeken alapuló - reprezentatív mintavételi helyeken mennyiségi vizsgálatok végzése.	Standard módszer hiányában az elhullott tetemek (hímeknél "hullott agancsok") számbavételével a vizsgálati idő jelentősen kitolható.	6 évente (NPI)	Szükség lenne a tetemek/testrészek mintavételezéséből származó adatok szórásának becslésére, valamint az egyéni mintavételi eltérésekből származó torzítás és szórás becslésére

Kék pattanó (*Limoniscus violaceus*) és skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)

Limoniscus violaceus

Állománynagyság: Present

Populáció: C

Trend: Nem ismert

Cucujus cinnaberinus

Állománynagyság: 50 - 200

Populáció: C

Trend: Nem ismert

Veszélyeztető tényezők:

- B07 Lábon álló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is
- B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát)
- B15 Elöregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés

Kapcsolódó élőhely típus:

- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)*
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Élőhelykezelés	A jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat (vágásos) csak a terület kis részén biztosítja a fajok számára az élőhelyi feltételeket.	A fajok ismert vagy potenciális élőhelyéül szolgáló erdőállományokban vegyeskorú, elegyes erdőállományok fenntartása és kialakítása.	Az erdőtervezés során biztosítani kell, hogy a megfelelő kiterjedésű, összefüggő erdőállományokban a fajok érdekeinek megfelelően történjenek az erdőhasználatok.	Folyamatos (NPI, erdőgazdálkodók, hatóságok)	
Elterjedés	A területen több olyan középkorú vagy fiatal erdőállomány található, melyek idővel alkalmassá válhatnak a faj számára.	A fajok számára alkalmas erdőterületek kiterjedésének növelése a jellegtelenn, őshonos fafajú erdők	A fenntartási terv ER-01, ER-02, ER-03, ER-04 kezelési egységéhez sorolt területeken a kötelező és önkéntes előírások betartása biztosít	50 év (NPI, erdőgazdálkodók, hatóságok)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
		megfelelő kezelésével.	hatja a célkitűzés elérését.		
Élőhelykezelés	Az idős, beteg, tövén korhadt és odvas fák (=többnyire sarj eredetű egyedek) egészségügyi okokból gyakran kerülnek eltávolításra.	A kék pattanó számára alkalmas idős, beteg, tövén korhadt és odvas fák lehető legnagyobb számban történő megőrzése fenntarthatóság végső határáig.	--	Folyamatos (NPI, erdőgazdálkodók, hatóságok)	Az érintett faegyedek fenntartása, megőrzése igen sok xilofág faj számára a túlélést biztosítja, meg kell őrizni őket fekvő holt-faként is!
Élőhelykezelés	A jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat (vágásos) csak a terület kis részén biztosítja a fajok számára az élőhelyi feltételeket.	A Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0) élőhelytípusnál megfogalmazott élőhelykezeléscélkitűzések elérése.	Lásd. 91F0		
Monitoring	-	A kék pattanó számára alkalmas idős, beteg, tövén korhadt és odvas fák felmérése és nyilvántartása.	-	6 évente (NPI)	
Monitoring	A kék pattanó jelenlétének megállapítása csak durván destruktív, az élőhely jelentős mértékű károsodásával járó módszerrel lehetséges, igen komoly szakmai tudás birtokában is! A skarlátbogár esetében lárvális vizs-	A faj jelenlétének kimutatására a potenciális élőhelyeken.	A lárvák keresése, mintavételi pontonként az első pozitív eredményig, megvizsgált faegyed+ráfordított időegység rögzítésével. Közvetett eszközök a faj kimutatására: tövén odvas,	6 évente (NPI)	A fajok ritkasága és sérülékenysége miatt nem lehet mennyiségi vizsgálatot reálisan célként kitűzni. A legszigorúbb elővigyázatosság mellett,

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	gálattal viszonylag nagy ráfordítással lehet a jelenléte megállapítani, adult példányok keresése pedig - szinte - esélytelen, vagy végtelen a véletlenül múlik.		méretes faegyedek állapotának rendszeres felvétele. Kíméletes, de hatékony módszer kifejlesztése a monitorozásra (feromon?) a skarlátbogár esetében		csak gyakorlott szakemberek által, eseti megfontolásból legyen célzott vizsgálat.

Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)

Állomány nagyság: Present

Populáció: C

Trend: nem ismert

Veszélyeztető tényezők:

- B07 Lábon álló és fekvő holtfa eltávolítása, beleértve a törmeléket is
- B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábon álló vagy fekvő holt fát)

Kapcsolódó élőhely típus:

- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság és elterjedés	A nagy hőscincér számára alkalmas élőhelyek (napsütötte, idős, pusztuló tölgyfák) korlátozott számban fordulnak elő a területen. A sérült, egészségileg meggyengült faegyedeket rendszeresen eltávolítják (pl. egészségügyi termelések, lakossági fagyűjtés).	A természetes fluktuáció mellett a jelenlegi állomány nagyság és az élőhelyek megőrzése, lehetőség szerint növelése.	A fenntartási terv ER-02 és ER-03 kezelési egységénél megfogalmazott	Folyamatos (erdőgazdálkodók, terület-használók, hatóságok)	
Élőhelykezelés	A nagy hőscincér számára alkalmas élőhelyek (napsütötte, idős, pusztuló tölgyfák) korlátozott számban fordulnak elő a területen.	A Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0) élőhelytípusnál megfo-	Lásd. 91F0	Folyamatos (erdőgazdálkodók, terület-használók, hatóságok)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
		galmazott élőhelykezelési célkitűzések elérése.			
Élőhelykezelés	A sebzett, sérült, törött fák többnyire eltávolításra kerülnek az állományból (gyakran szélső, napsütésnek amúgy is kitett egyedek).	Sebzett, törött, villámcsapott fák megőrzésének biztosítása a területen.	A faj preferált tenyésző helyét képező friss sebzésű tölgyfák megőrzése a fenntarthatóság végső határáig.		
Monitoring	Az állomány nagyság és elterjedés pontosításra szorul. A faj közvetlen detektálására rövid idő áll rendelkezésre, akkor is éjszaka aktív, az elhullott példányok gyorsabban bomlanak, mint a nagy szarvasbogár.	Jelenlét/hiány adatok gyűjtése a faj aktuális előfordulására vonatkozólag. Legalább hozzávetőleges adatok legyenek a népeség nagyságáról.	Nagy hőscincér kirepülési nyílásai, rágásképe és az esetlegesen általa elpusztított faegyedek vizsgálata/felmérése. Közvetett bizonyítékul a viszonylag friss kirepülési nyílások, rágcsálék nyomok, tetemek ill. maradványok szolgálhatnak.	folyamatos (NPI)	A nagy hőscincér gyakran támadja meg a legyengült, többnyire sebzett (=közelítési sebzések), vagy korona törött fákat.
Monitoring	Az állomány nagyság és elterjedés pontosításra szorul. Direkt információ ritkán, esetlegesen, vagy csak a faj viselkedésének eltéréseivel (=boros csapda) szerkezhető.	Nem destruktív, ám értékelhető előfordulási adatok gyűjtése az aktuális népeség (pl. relatív abundancia, észlelésgyakorosság, alkalmas faegyedek térképezése) alakulásáról.	Indirekt információk: maradványok, rágásképe, kirepülési nyílás, pusztuló fák felmérése, szakemberek által, vagy felkészített saját személyzetel.		A nagy hőscincér lárvájának rágása következtében - többnyire hosszabb idő alatt - a tenyésző helyül szolgáló faegyed - a keringségi deficit miatt - elpusztul, így a frissen pusztult faegyedek mindenképp vizsgálatra érdemesek.

Vágó csík (*Cobitis taenia*) és halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)

Cobitis taenia

Állománynagyság: Present

Populáció: C

Trend: -

Gobio albipinnatus

Állománynagyság: Present

Populáció: C

Trend: -

Veszélyeztető tényezők:

A vízügyi beavatkozások, a csatornák kotrása, a vízfolyások kiszáradása jelenthetnek leginkább veszélyforrást a faj állományaira. A vízfolyások, csatornahálózatok hosszirányú átjárhatóságának biztosítása, a minimális vízigény fenntartása az év minden szakában fontos a populációk hosszú távú fenntartásához. A hazai horgászlétszám növekedésével egyre több helyen létesítenek horgásztavakat, melyek vízpótlását a közeli vízfolyásokból valószínűsítik meg, ezzel veszélyeztetve a vízfolyás halközösségét. A klímaváltozás következtében bekövetkező csapadékhiány miatt élőhelyei beszűkülhetnek, az élőhelyek mérete jelentősen csökkenhet, ami magával vonja az állományának csökkenését is.

- A26 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek
- K04 Hidrológiai áramlás módosítása
- K05 Víztestek fizikai változása (*kotrás*)
- N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében
- A26 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek
- F29 Vízterelő és gátak építése vagy fejlesztése lakossági vagy rekreációs fejlesztés céljából
- J01 Felszíni és felszín alatti vizeket érintő kevert forrású szennyezés (édesvízi és szárazföldi)
- N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében

Kapcsolódó élőhely típus:

- Változatos medermorfológiával és áramlási viszonyokkal jellemezhető, természetes/természetközeli lefutású, jó vízminőségű közepes vízfolyás, legalább foltokban durva homok+sóder, valamint finomabb frakciójú üledék alattal, vízben lévő uszadék fákkal és vízbe lógó gyökérral (Répce folyó)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állománynagyság és elterjedés	-	A természetes fluktuáció mellett a jelenlegi állománynagyság és a szá-	A Répce folyónál megfogalmazott célkitűzések elérése biztosítja e fajok számára is a megfelelő élőhelyet.	Folyamatos (NyuDuVizlg, EduVizlg, NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
		mukra alkalmas élőhelyek megőrzése, lehetőség szerint növelése.			
Állomány-nagyság	Rejtőzködő életmódja miatt igen nehéz abundancia adatokat gyűjteni.	Legalább jelenlét/hiány adatokkal rendelkezünk az elterjedési területről.	Célzott monitoring vizsgálatok (ld. alább)	folyamatos (NPI)	
Elterjedés	Nagy türelmet, szakértelmet és gyakorlatot igényel a vágó csík detektálása elektromos halászgéppel.	Az elterjedés megállapítása szkennelő (jelenlét/hiány) vizsgálatokkal.	Gyakorlott szakember által végzett elektromos halászgépes felmérés, standard módszerrel.	folyamatos (NPI)	
Élőhelykezelés	Folyamatosan jelentkező igény a vízügyi fenntartó részéről a vízbe jutó akadályok, bedőlt fák, valamint az egykori malmok maradványainak eltávolítása. Szabályozott mederszakaszok rendszeres kotrása, mederkaszálása. A vízjogi üzemelési engedélyekben előírt fenntartási munkák (kotrás) veszélyeztetik a vágó csík állományokat és a megtelepedésükhöz szükséges élőhelyi feltételeket.	A faj számára alkalmas élő- és szaporodóhelyeinek hosszának és kiterjedésének növelése a Répce folyó és árterénél megfogalmazott kezelési és élőhelyrehabilitációs célkitűzések elérésével. Az elterjedési terület növelése a potenciális élőhelyek (akár a területen kívül is) közötti konnektivitás biztosításával, illetve a lokális kipusztulások és az alkalmas élőhelyek be/visszatelepülésének elősegítésével.	A Répce folyónál megfogalmazott célkitűzések elérése biztosítja e fajok számára is a megfelelő élőhelyet.	10-15 év (NyuduVizlg, ÉduVizlg, NPI)	Kivitelezési munkák egyeztetése, alternatív lefolyási útvonal (jobb parti árapasztó csa-torna) igénybevétele nagyobb mértékű, hirtelen áradáskor.
Monitoring	A vágócsík esetében rejtőzködő	Jelenlét/hiány adatok	Gyakorlott szakember által	3 évente (NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	életmódja miatt igen nehéz abundancia adatokat gyűjteni. Nagy türelmet, szakértelmet és gyakorlatot igényel a vágó csík detektálása elektromos halászgéppel.	gyűjtése a potenciális elterjedési területről.	végzett elektromos halászgépés felmérés, standard módszerrel.		
Monitoring	Abszolút populációbecslés nem adható meg, a térbeli eloszlás aggregáltsága, illetve a gyakran nehézségekbe ütköző detektálhatóság miatt. Rejtőzködő életmódja miatt igen nehéz abundancia adatokat gyűjteni. Nagy türelmet, szakértelmet és gyakorlatot igényel a vágó csík detektálása elektromos halászgéppel. Mivel a nap nagy részét az üledékbe fúrva tölti, gyakran jó eredménnyel kimutatható jelenléte a vízi makrogerincetelenek gyűjtésére használatos kaparóhálókkal.	Az elterjedés megállapítása szkennelő (jelenlét/hiány) vizsgálatokkal.	A valós állomány méretét leginkább tükröző, egységnyi területre/szakaszra/ráfordításra (CPUE: N/100 m) vonatkoztatott abundancia adatokra alapozott trend monitorozás biztosítása.	3 évente (NPI)	A vágó csík esetében az iszapba fúródott, menekülő példányok azonosítása a felkeveredett vízben szinte lehetetlen.

Szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)

Állománynagyság: Present

Populáció: C

Trend: -

Veszélyeztető tényezők:

A vízügyi beavatkozások, a csatornák kotrása, a vízfolyások kiszáradása jelenthetnek leginkább veszélyforrást a faj állományaira. A vízfolyások, csatornahálózatok hosszirányú átjárhatóságának biztosítása, a minimális vízigény fenntartása az év minden szakában fontos a populációk hosszútávú fenntartásához. A hazai horgászlétszám növekedésével egyre több helyen létesítenek horgásztavakat, melyek vízpótlását a közeli vízfolyásokból valósítják meg, ezzel veszélyeztetve a vízfolyás halközösségét. A szennyezések hatására a faj állománya sérülhet, továbbá a szaporodáshoz szükséges nagytestű kagylók állományai is sérülhetnek. A klímaváltozás következtében bekövetkező csapadékhiány miatt élőhelyei beszűkülhetnek, az élőhelyek mérete jelentősen csökkenhet, ami magával vonja az állományának csökkenését is.

- A26 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek
- K04 Hidrológiai áramlás módosítása
- K05 Víztestek fizikai változása (*kotrás*)
- N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében
- F29 Víz tározók és gátak építése vagy fejlesztése lakossági vagy rekreációs fejlesztés céljából
- J01 Felszíni és felszín alatti vizeket érintő kevert forrású szennyezés (édesvízi és szárazföldi) – szennyezések hatására az ivási szubsztrátumát jelentő nagytestű kagylók visszaszorulhatnak, ezáltal az ökle is.
- N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében

Kapcsolódó élőhely típus:

- Változatos medermorfológiával és áramlási viszonyokkal jellemezhető, természetes/természetközeli lefutású, jó vízminőségű közepes vízfolyás, legáltalább foltokban durva homok+sóder, valamint finomabb frakciójú üledék alattal, nagytestű kagylókkal, vízben lévő uszadék fákkal és vízbe lógó gyökérrzettel (Répce folyó)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Élőhelykezelés és élőhelyrehabilitáció	Növényzetben gazdag szegélyeken, többnyire aggregáltan megjelenő faj.	A faj számára alkalmas élőhelyek kiterjedésének növelése a Répce folyó és árterénél megfogalmazott kezelési és élőhelyrehabilitációs célkitűzések elérésével.	Lásd. Répce folyó és ártere	10-15 év (Ny-DuVizlg, ÉduVizlg, NPI)	Kivitelezési munkák egyeztetése, alternatív lefolyási útvonal (jobb parti árapasztó csa-torna) igénybevétele nagyobb mértékű, hirtelen áradáskor.
Kutatás	Apró termetű fajunk, a zavaros, átlátszatlan vizeken (még a viszonylag nyugodt szegélyeken is) könnyen elvéthető a megtalálása.	Az élőhelyi igények további pontosítása a megtalálás biztonságának javítása érdekében.	Pontos, részletes, mikrohabitat alapú megközelítéssel, célzott elektromos halászatra van szükség a standard módszerrel együtt.	egyszeri alkalommal, kifejezetten az elterjedés pontosítására.	
Monitoring	Növényzetben gazdag szegélyeken, többnyire aggregáltan megjelenő faj, biztos detektálása sok esetben csak jelentős ráfordítás mellett oldható meg.	Biztos, stabil tenyésző helyeinek és tenyésző állományainak lokalizálása.	Standard módszer (NBmR monitoring protokollban rögzített eljárás)	3 évente (NPI)	Jelenleg is ezt alkalmazzuk
Monitoring	Abszolút populációbecslés nem adható meg, a térbeli eloszlás aggregáltsága miatt	Az elterjedés megállapítása szkennelő (jelenlét/hiány) vizsgálatokkal.	A valós állomány méretét leginkább tükröző, egységnyi területre/szakaszra/ráfordításra (CPUE: N/100 m) vonatkoztatott abundancia adatokra alapozott trend monitorozás	3 évente (NPI)	

Halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)

Állománynagyság: Present

Populáció: C

Trend: -

Veszélyeztető tényezők:

A vízügyi beavatkozások, a csatornák kotrása, a vízfolyások kiszáradása jelenthetnek leginkább veszélyforrást a faj állományaira. A vízfolyások, csatornahálózatok hosszirányú átjárhatóságának biztosítása, a minimális vízigény fenntartása az év minden időszakában fontos a populációk hosszútávú fenntartásához. A hazai horgászlétszám növekedésével egyre több helyen létesítenek horgásztavakat, melyek vízpótlását a közeli vízfolyásokból valósítják meg, ezzel veszélyeztetve a vízfolyás halközösségét. A szennyezések hatására a faj állománya sérülhet. A klímaváltozás következtében bekövetkező csapadékhiány miatt élőhelyei beszűkülhetnek, az élőhelyek mérete jelentősen csökkenhet, ami magával vonja az állományának csökkenését is.

- A26 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek
- K04 Hidrológiai áramlás módosítása
- K05 Víztestek fizikai változása (*kotrás*)
- N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében
- F29 Vízterelő és gátak építése vagy fejlesztése lakossági vagy rekreációs fejlesztés céljából
- J01 Felszíni és felszín alatti vizeket érintő kevert forrású szennyezés (édesvízi és szárazföldi)
- N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében

Kapcsolódó élőhely típus:

- Változatos medermorfológiával és áramlási viszonyokkal jellemezhető, természetes/természetközeli lefutású, jó vízminőségű közepes vízfolyás, legalább foltokban durva homok+sóder, valamint finomabb frakciójú üledék alzattal, nagytű kagylókkal, vízben lévő uszadék fákkal és vízbe lógó gyökérrzel (Répce folyó)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság és elterjedés	Áramló víz fenntartása, üledék-mentes mederfenék fenntartása mellett.	A természetes fluktuáció mellett a jelenlegi állománynagyság és a számukra alkalmas élőhe-	A Répce folyónál megfogalmazott célkitűzések elérése biztosítja e fajok számára is a megfelelő élőhelyet.	Folyamatos (NyuDuVizlg, ÉduVizlg, NPI)	Kivitelezési munkák egyeztetése, alternatív lefolyási útvonal (jobb parti árapasztó csa-

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
		lyek megőrzése, lehetőség szerint növelése.			torna) igénybevétele nagyobb mértékű, hirtelen áradáskor.
Kutatás	Folyamatosan jelentkező igény a vízügyi fenntartó részéről a vízbe jutó akadályok, bedőlt fák, valamint az egykori malmok maradványainak eltávolítása. Szabályozott mederszakaszok rendszeres kotrása, mederkaszálása. A vízjogi üzemelési engedélyekben előírt fenntartási munkák (kotrás) veszélyeztetik az állományait és a megtelepedésükhöz szükséges élőhelyi feltételeket.	A faj számára alkalmas élő- és szaporodóhelyeinek hosszának és kiterjedésének növelése a Répce folyó és árterénél megfogalmazott kezelési és élőhelyrehabilitációs célkitűzések elérésével. Az elterjedési terület növelése a potenciális élőhelyek (akár a területen kívül is) közötti konnektivitás biztosításával, illetve a lokális kipusztulások és az alkalmas élőhelyek be/visszatelepülésének elősegítésével.	A Répce folyónál megfogalmazott célkitűzések elérése biztosítja e fajok számára is a megfelelő élőhelyet.	10-15 év (NyuduVizlg, ÉduVizlg, NPI)	Kivitelezési munkák egyeztetése, alternatív lefolyási útvonal (jobb parti árapasztó csa-torna) igénybevétele nagyobb mértékű, hirtelen áradáskor.
Monitoring	Abszolút populációbecslés nem adható meg, a térbeli eloszlás aggregáltsága miatt. Bentikus faj elsősorban a mederfenéken lehet megfogni.	Az elterjedés megállapítása szkennelő (jelenlét/hiány) vizsgálatokkal.	A valós állomány méretét leginkább tükröző, egységnyi területre/szakaszra/ráfordításra (CPUE: N/100 m) vonatkoztatott abundancia adatokra alapozott trend monitorozás biztosítása.	3 évente (NPI)	

Dunai tarajosgőte (*Triturus dobrogicus*)

A területen a pettyes gőte (*Lissotriton vulgaris*) is jelen van. A dunai tarajosgőte esetében megfogalmazott természetvédelmi célkitűzések e faj állományának megőrzését is biztosítják.

Állomány nagyság: Present

Populáció: D

Trend: Csökkenő állomány, a csökkenés oka a szárazodó klíma hatására bekövetkezett élőhely-vesztés, valamint élőhely-átalakulás.

Veszélyeztető tényezők:

A faj szaporodóhelyei a Répce árterében kialakult kisvízterek, kavicsbánya gödrök, gyakran időszakos vízállások. Az áradások és kiöntések csökkenésével, valamint a szárazodási folyamat hatására a szaporodásra alkalmas vízterek zsugorodtak, vagy megszűntek, a fennmaradt kisebb vízállások gyakran kiszáradnak a lárvák átalakulása előtt.

- L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mezőgazdasági vagy erdészeti gyakorlatnak által okozott közvetlen változás)
- N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében
- N05 Élőhelyek elhelyezkedésének változása (földrajzi eltolódása), méretének és/vagy minőségének változása a klímaváltozás következtében
- N06 Biológiai és ökológiai folyamatok összehangoltságának megszűnése a klímaváltozás következtében

Kapcsolódó élőhely típus:

- Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei (6440)
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)*
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)
- Időszakos kisvizek, kubikgödrök

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság	Az állomány-nagyság, az élőhely elszórtsága, térbeli nagy kiterjedése és a csapadékviszonyok miatti időbeli fluktuációja miatt, csak rendkívül nehezen becsülhető. A potenciális élő- és szaporodóhelyek egyre gyakoribb kiszáradása miatt csökkenő állomány-nagyság feltételezhető.	A természetes fluktuáció mellett a jelenlegi állomány-nagyság és élőhelyek megőrzése, lehetőség szerint növelése.	Megfelelő élőhelyi feltételek biztosítása az alkalmas területeken. Kutatási tevékenység fokozása.	Folyamatos (NPI)	
Élőhelykezelés	A faj a rendszeresen elöntött rétekhez és a holtágakhoz kötődött. A szárazodással és az elöntés ritkábbá válásával élőhelyei zsugorodtak, vagy meg is semmisültek.	A csapadék és a belvizek visszatartásával biztosítani szükséges az élőhelyi feltételeket.	A lecsapoló/ belvízelvezető rendszer működésének felülvizsgálata, a felesleges csatornák árkok ledugózása, vízvisszatartó műtárgyak beépítése.	10-15 év (NPI, NyuDuVizlg, ÉduVizlg, vizitársulat, önkormányzatok)	Klimatikus okokból előfordulhat a vizes élőhelyek rövidebb-hosszabb ideig tartó kiszáradása, ami természetes folyamat.
Élőhelykezelés, elterjedés	A faj a rendszeresen elöntött rétekhez és a holtágakhoz kötődött. A szárazodással és az elöntés ritkábbá válásával élőhelyei zsugorodtak, vagy meg is semmisültek.	A faj szaporodóhelyeinek növelése a Répce folyó és árterénél megfogalmazott kezelési és élőhely-rehabilitációs célkitűzések elérésével.	-	10-15 év (NPI, NyuDuVizlg, ÉduVizlg, vizitársulat, önkormányzatok)	
Élőhelyi konnektivitás erősítése	A Répce menti és a Rába-völgy dunai tarajosgöte állományai történelmileg összekapcsolódtak, a szabályozás következtében napjainkra ez a kapcsolat meggyengült, de még jelen van.	A Répce menti és a Rába-völgy élőhelyei között az ökológiai kapcsolatok felerősítése elsősorban a belvíz megtartásával, új vizes élőhelyek kialakításával a két terület között.	A csatornák és vízfolyások kezelésének felülvizsgálata. Új vizes élőhelyek kialakítása a belvizes területeken.	10 év (NPI, NyuDuVizlg, ÉduVizlg, területhasználók)	A belvizes területek mezőgazdasági művelés alóli kivonása csak megfelelő támogatási rendszer esetén képzelhető el.
Monitoring	A jelenleg alkalmazott monitoring	Olyan, módszertan kidol-	-	5 év (NPI)	A fő szaporodóhelyek

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	módszerek (palackcsapdázás, vizuális megfigyelés) nem alkalmasak sem állománybecslésre, sem relatív abundancia változásának vizsgálatára ilyen nagy kiterjedésű, elszórt elhelyezkedésű, évről évre változó vízborítású élőhelyen.	gozása az állománybecslésre, amely nagy és változó kiterjedésű élőhelyeken alkalmazható.			nem megközelíthetők. A vizsgálatokhoz szükséges pénzügyi forrásokat biztosítani kell.
Monitoring	A gőtefajok esetében jelenleg nem ismert a területen a kitridiomikózis fertőzés, de potenciálisan megjelenhet.	A monitoring vizsgálatok során mintavételezéssel vizsgálni kell a kitridiomikózis jelenlétét.	-	Folyamatos	

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

A vöröshasú unka mellett számos, az Élőhelyvédelmi irányelv IV. függelékén szereplő kétéltű faj él a területen, többek között a barna varangy (*Bufo bufo*), a zöld levelibéka (*Hyla arborea*), a barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*), a zöld- (tavi-) béka fajcsoport (*Pelophylax spp.*), az erdei béka (*Rana dalmatina*) és a mocsári béka (*Rana arvalis*), összességében több százezres egyedszámmal. A vöröshasú unka esetében megfogalmazott természetvédelmi célkitűzések ezen fajok állományának megőrzését is biztosítják.

Állományméret: 100 - 1.000

Populáció: C

Trend: Csökkenő állomány, a csökkenés oka a szárazodó klíma hatására bekövetkezett élőhely-vesztés, valamint élőhely-átalakulás.

Veszélyeztető tényezők:

A faj szaporodóhelyei a Répce árterében kialakult kiszáradt területek, kavicsbánya gödrök, tartósan belvizes területek, időszakos vízállások. Az áradások és kiöntések csökkenésével, valamint a szárazodási folyamat hatására a szaporodásra alkalmas vízterek zsugorodtak, vagy megszűntek, a fennmaradt kisebb vízállások gyakran kiszáradnak a lárvák átalakulása előtt.

- L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mezőgazdasági vagy erdészeti gyakorlatnak által okozott közvetlen változás)
- N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében
- N05 Élőhelyek elhelyezkedésének változása (földrajzi eltolódása), méretének és/vagy minőségének változása a klímaváltozás következtében
- N06 Biológiai és ökológiai folyamatok összehangoltságának megszűnése a klímaváltozás következtében

Kapcsolódó élőhely típus:

- Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei (6440)*
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)*
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)*

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság	Az állomány nagyság, az élőhely elszórtsága, térbeli nagy kiterjedése és a csapadékviszonyok miatti időbeli fluktuációja miatt, csak rendkívül nehezen becsülhető. A potenciális élő- és szaporodóhelyek egyre gyakoribb kiszáradása miatt csökkenő állomány nagyság feltételezhető.	A természetes fluktuáció mellett a jelenlegi állomány nagyság és élőhelyek megőrzése, lehetőség szerint növelése.	Megfelelő élőhelyi feltételek biztosítása az alkalmas területeken. Kutatási tevékenység fokozása.	Folyamatos (NPI)	
Élőhelykezelés	A faj a rendszeresen elöntött rétekhez és a holtágakhoz kötődött. A szárazodással és az elöntés ritkábbá válásával élőhelyei zsugorodtak, vagy meg is semmisültek.	Az időszakos vízborítás biztosítása a csapadék és a belvizek területen tartásával, ahol lehetséges mesterséges elöntéssel legalább július végéig.	A belvízelvezető rendszer működésének felülvizsgálata, a felesleges csatornák árkok ledugózása vagy betemetése. A rétek kezelése során a mélyfekvésű, belvizes területek kaszálásnak elhagyása.	10-15 év (NPI, NyuDuVizlg, ÉduVizlg, vizitársulat, önkormányzatok)	
Élőhelykezelés, elterjedés	A faj a rendszeresen elöntött rétekhez és a holtágakhoz kötődött. A szárazodással és az elöntés ritkábbá válásával élőhelyei zsugorodtak, vagy meg is semmisültek.	A faj szaporodóhelyeinek növelése a Répce folyó és árterénél megfogalmazott kezelési és élőhelyrehabilitációs célkitűzések elérésével.	-	10-15 év (NPI, NyuDuVizlg, ÉduVizlg, vizitársulat, önkormányzatok)	
Élőhelyi konnektivitás erősítése	A Répce menti és a Rába-völgy vöröshasú unka állományai történelmileg összekapcsolódtak, a szabályozás következtében napjainkra ez a kapcsolat meggyengült, de még jelen van.	A Répce menti és a Rába-völgy élőhelyei között az ökológiai kapcsolatok felerősítése elsősorban a belvíz megtartásával, új vizes élőhelyek kialakításával a két terület között.	A csatornák és vízfolyások kezelésének felülvizsgálata. Új vizes élőhelyek kialakítása a belvizes területeken.	10 év (NPI, NyuDuVizlg, ÉduVizlg, területhasználók)	A belvizes területek mezőgazdasági művelés alóli kivonása csak megfelelő támogatási rendszer esetén képzelhető el.

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Monitoring	A jelenleg alkalmazott monitoring módszerek nem alkalmasak sem állománybecslésre, sem relatív abundancia változásának vizsgálatára ilyen, elszórtan előforduló, nagy kiterjedésű, évről évre változó vízborítású élőhelyeken.	Olyan, módszertan kidolgozása az állománybecslésre, amely nagy és változó kiterjedésű élőhelyeken alkalmazható.	-	5 év (NPI)	A vizsgálatokhoz szükséges pénzügyi forrásokat biztosítani kell.
Monitoring	A békafajok esetében jelenleg nem ismert a területen a kitridiomikózis fertőzés, de potenciálisan megjelenhet.	A monitoring vizsgálatok során mintavételezéssel vizsgálni kell a kitridiomikózis jelenlétét.	-	Folyamatos	

Nyugati pizedenevér (*Barbastella barbastellus*)

Állomány nagyság: 50 - 100

Populáció: C

Trend: ismeretlen

Veszélyeztető tényezők:

- B02 Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat is
- B03 Erdőfelújítás idegenhonos, vagy tájidegen fajokkal vagy azok betelepítése (beleértve az új fajokat és GMO-kat)
- B04 A hagyományos erdőkezelés felhagyása
- B05 Fakitermelés újratelepítés vagy természetes felújulás nélkül
- B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás)
- B07 Lábon álló és fekvő holtfa eltávolítása, beleértve a törmeléket is
- B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábon álló vagy fekvő holt fát)
- B09 Tarvágás
- B10 Illegális fakitermelés
- B12 Ritkítás (lombkoronaszintben)

Kapcsolódó élőhely típus:

- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)* (91E0)
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Élőhelykezelés	Kis létszámú, maradvány populáció, melynek elterjedése és nagysága nem ismert.	Az ismert és potenciális élőhelyeken az idős, lábon száradó, erősen odvasodó, faegyedek kímélete és a folyamatos erdőborítás biztosítása.	A fenntartási terv ER-01 és ER-03 kezelési egységénél javasolt előírások biztosíthatják a célkitűzés elérését.	5 év (NPI)	
Élőhelykezelés	A területen nagy kiterjedésben	A potenciális élőhelyek kiter-	-	Folyamatos	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	vannak olyan erdők, amelyek jelenleg nem alkalmasak a faj számára, de megfelelő kezeléssel azzá tehetőek.	jedésének növelése az Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0), illetve a Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0) élőhelytípusoknál megadott természetvédelmi célkitűzések elérésével.		(NPI, hatóságok, gazdálkodók)	
Monitoring	A jelenleg rendelkezésre álló és alkalmazott módszerekkel az állomány nagyság nem állapítható meg A faj passzív akusztikai határozása tipikus echológiai hangok esetén jól kivitelezhető, atipikus vagy zárt erdőállományban hallatott echológiai hangjai több fajjal átfednek így elkülönítésük nem lehetséges.	A populációk denzitásának és relatív változásainak nyomon követése	Potenciális élőhelyek long-term passzív akusztikai monitoringja	10 év (NPI)	Anyagi forrás szükséges
Monitoring	Jelenlegi ismereteink alapján a faj szigetszerű állományokkal van jelen a területen.	A faj pontos elterjedésének feltérképezése és terjedési képességének megállapítása	A potenciális élőhelyek felkeresése és passzív akusztikai felmérése, a potenciális élőhelyek közötti konnektivitás vizsgálata	10 év (NPI)	Natura 2000 területen kívül is vannak állományok Anyagi forrás szükséges

Nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*)

Állománynagyság: Present

Populáció: C

Trend: ismeretlen

Veszélyeztető tényezők:

- B02 Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat is
- B03 Erdőfelújítás idegenhonos, vagy tájidegen fajokkal vagy azok betelepítése (beleértve az új fajokat és GMO-kat)
- B04 A hagyományos erdőkezelés felhagyása
- B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül
- B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás)
- B07 Lábon álló és fekvő holtfa eltávolítása, beleértve a törmeléket is
- B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábon álló vagy fekvő holt fát)
- B09 Tarvágás
- B10 Illegális fakitermelés
- B12 Ritkítás (lombkoronaszintben)

Kapcsolódó élőhely típus:

- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Élőhelykezelés	Kis létszámú, maradvány populáció, melynek elterjedése és nagysága nem ismert.	Az ismert és potenciális élőhelyeken az idős, lábon száradó, erősen odvasodó, faegyedek kímélete és a folyamatos erdőborítás biztosítása.	A fenntartási terv ER-01 és ER-03 kezelési egységénél javasolt előírások biztosítják a célkitűzés elérését.	5 év (NPI)	A területen tartós megtelepedésre alkalmas erdőterület korlátozottan fordul elő.
Élőhelykezelés	A területen nagy kiterjedésben	A potenciális élőhelyek	-	Folyamatos	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
	vannak olyan erdők, amelyek jelenleg nem alkalmasak a faj számára, de megfelelő kezeléssel azzá tehetőek.	kiterjedésének növelése az Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőrís (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotó ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0), illetve a Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0) élőhelytípusoknál megadott természetvédelmi célkitűzések elérésével.		(NPI, hatóságok, gazdálkodók)	
Monitoring	Jelenlegi ismereteink alapján a faj szigetszerű állománnyal van jelen a területen.	A faj elterjedésének pontosabb feltérképezése és terjedési képességének megállapítása.	A potenciális élőhelyek felkeresése, a potenciális élőhelyek közötti konnektivitás vizsgálata	10 év (NPI)	Anyagi forrás szükséges
Monitoring	A jelenleg rendelkezésre álló és alkalmazott módszerekkel az állomány nagyság pontosan nem állapítható meg A faj akusztikai határozása nem lehetséges.	A populációk denzitásának és relatív változásainak nyomon követése	Hálózatos mintavételek a potenciális élőhelyeken	10 év (NPI)	Anyagi forrás szükséges

Hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)

Állomány nagyság: Present

Populáció: C

Trend: ismeretlen

Veszélyeztető tényezők:

- A05 Kis táji elemek felszámolása (pl. sövények, kőfalak, nyílt árkok, források, magányos fák) mezőgazdasági parcellák összevonása céljából
- A10 Extenzív legeltetés vagy alullegetetés
- A23 Egyéb, kártevők elleni védelem alkalmazása (kivéve talajművelés) a mezőgazdaságban
- A08 Gyepterület kaszálása vagy vágása (*kaszálás helytelen mértékben és/vagy időszakban*)
- B02 Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat is
- B09 Tarvágás
- B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés
- B21 Mechanikai növényvédelmi módszerek erdészeti alkalmazása, kivéve a lombkoronaszint ritkítását
- F02 Építkezés vagy átalakítás (pl. lakott területté vagy településé) meglévő városi vagy rekreációs területeken (kolóniák tanya helyeinek átalakítása)
- F05 Sport, turisztikai és szabadidős infrastruktúra létrehozása vagy fejlesztése (városi vagy rekreációs területeken kívül) (barlang kiépítések, fejlesztések)
- F07 Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek (barlanglátogatás a hibernációs időszakban)
- I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)

Kapcsolódó élőhely típus:

- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)
- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*) (6410)
- *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság	Kolónia létszámok drasztikus csökkenése, kolóniák zavarás miatti feldarabolódása. A kolóniák közönséges denevérrel (<i>Myotis myotis</i>) vegyes állományt alkotnak, a fajok elkülönítése az állományban nehézkes.	Az állományváltozás csökkenő trendjének lassítása, esetleg megfordítása a kolóniákat veszélyeztető tényezők hatásainak csökkentésével és a táplálkozóterületek védelmével.	Lásd. élőhelykezelésre vonatkozó célkitűzések	10 év (NPI, épülettulajdonosok, erdőgazdálkodók, hatóságok)	A csökkenő trendben természetes folyamatok (pl. fertőzések, klímaváltozás) is szerepet játszhatnak.
Élőhelykezelés	Az épületfelújítások, a kolóniák zavarása és az épület kivilágítások veszélyeztetik az ismert kolóniákat. A potenciális táplálkozó helyek kiterjedésének csökkenése.	Az ismert kolóniák tanya helyeinek védelme a zavarástól (pl. fényszennyezés, rovarirtó szerek, felújítások stb.) és kizárástól (pl. épületfelújítások).	Az épületek tulajdonosának és kezelőjének megkeresése és tájékoztatása mellett szükség esetén hatósági eszközökkel a célkitűzés elérése biztosítható.	Folyamatos (NPI, épülettulajdonosok, hatóságok)	
Élőhelykezelés	Potenciális táplálkozó területek csökkenése	A kiemelkedően fontos táplálkozó helyeken folyamatos erdőborítás fenntartása, az odavezető útvonalakon változatos, fasorokkal, bokrokkal tagolt, lehetőség szerint természetes élőhelyek (gyepek) biztosítása.	A fenntartási terv GY-01, GY-02 és ER-03 kezelési egységénél javasolt előírások biztosíthatják a célkitűzés elérését.	Folyamatos (NPI, hatóságok, gazdálkodók)	
Élőhelykezelés	Potenciális táplálkozó területek csökkenése	A <i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440), az Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excel-</i>	-	Folyamatos (NPI, hatóságok, gazdálkodók)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
		<i>sior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>) (91E0)*, illetve a Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur, Ulmus laevis és Ulmus minor, Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0) élőhelytípusoknál megadott természetvédelmi célkitűzések elérése.			
Monitoring	A térségben lehetnek nem ismert szaporodó kolóniák. A kolóniák közönséges denevérrel (<i>Myotis myotis</i>) vegyes állományt alkotnak, a fajok elkülönítése az állományban nehézkes. A faj akusztikailag nem különíthető el teljes biztonsággal a közönséges denevértől (<i>Myotis myotis</i>)	A térségbeli szaporodó kolóniák rendszeres felmérése, a potenciális tanyahelyek felderítése és rendszeres ellenőrzése. Az állományváltozás trendjének nyomon követése.	Az ismert kolóniákat évente fel kell mérni a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően. A potenciális tanyahelyek felderítése. Nevelési időszakban végzett telemetriás vizsgálatokkal a nem ismert kolóniák lokalizálhatóak. A kolóniák közötti kapcsolatok feltérképezése az állomány transzlokációk követése céljából.	Évente (NPI) 10 év (NPI) - Potenciális helyek felmérése	Az ismert kolóniák a Natura 2000 területen kívül tanyáznak. A felmérésekhez a pénzügyi források biztosítása szükséges.

Közönséges denevér (*Myotis myotis*)

Állomány nagyság: 250-300

Populáció: C

Trend: csökkenő

Veszélyeztető tényezők:

- A05 Kis táji elemek felszámolása (pl. sövények, kőfalak, nyílt árkok, források, magányos fák) mezőgazdasági parcellák összevonása céljából
- A23 Egyéb, kártevők elleni védelem alkalmazása (kivéve talajművelés) a mezőgazdaságban
- B02 Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat is
- B09 Tarvágás
- B15 Elöregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés
- B21 Mechanikai növényvédelmi módszerek erdészeti alkalmazása, kivéve a lombkoronaszint ritkítását
- F02 Építkezés vagy átalakítás (pl. lakott területté vagy településsé) meglévő városi vagy rekreációs területeken (kolóniák tanya helyeinek átalakítása)
- F05 Sport, turisztikai és szabadidős infrastruktúra létrehozása vagy fejlesztése (városi vagy rekreációs területeken kívül) (barlang kiépítések, fejlesztések)
- F07 Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek (barlanglátogatás a hibernációs időszakban)

Kapcsolódó élőhely típus:

- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)
- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*) (91F0)

Jelenlegi állapot:

A közönséges denevér ismert kolóniái a Natura 2000 körüli települések épületeiben tanyáznak, a Répce-menti erdők azonban a fő táplálkozó területeik.

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság	Kolónia létszámok drasztikus csökkenése, kolóniák zavarás miatti feldarabolódása.	Az állományváltozás csökkenő trendjének lassítása, esetleg megfordítása a kolóniákat veszélyeztető tényezők hatásainak csökkentésével és a táplálkozóterületek védelmével.	Lásd. élőhelykezelésre vonatkozó célkitűzések	10 év (NPI, épülettulajdonosok, erdőgazdálkodók, hatóságok)	A csökkenő trendben természetes folyamatok (pl. fertőzések, klímaváltozás) is szerepet játszhatnak.
Élőhelykezelés	Az épületfelújítások, a kolóniák zavarása és az épület kivilágítások veszélyeztetik az ismert kolóniákat. A potenciális táplálkozó helyek kiterjedésének csökkenése.	Az ismert kolóniák tanya helyeinek védelme a zavarástól (pl. fényszennyezés, rovarirtó szerek, felújítások stb.) és kizárástól (pl. épületfelújítások).	Az épületek tulajdonosának és kezelőjének megkeresése és tájékoztatása mellett szükség esetén hatósági eszközökkel a célkitűzés elérése biztosítható.	Folyamatos (NPI, épülettulajdonosok, hatóságok)	
Élőhelykezelés	Potenciális táplálkozó területek csökkenése	A kiemelkedően fontos táplálkozó helyeken folyamatos erdőborítás fenntartása, az odavezető útvonalakon változatos, fasorokkal, bokrokkal tagolt, lehetőség szerint természetes élőhelyek biztosítása.	A fenntartási terv ER-03 kezelési egységénél javasolt előírások biztosíthatják a célkitűzés elérését.	Folyamatos (NPI, hatóságok, gazdálkodók)	
Élőhelykezelés	Potenciális táplálkozó területek csökkenése	Az Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotó ligeterdők (<i>Alnopadion</i> , <i>Alnion incanae</i> ,	-	Folyamatos (NPI, hatóságok, gazdálkodók)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
		<i>Salicion albae</i>) (91E0)*, illetve a Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0) élőhelytípusoknál megadott természetvédelmi célkitűzések elérése.			
Monitoring	A térségben lehetnek nem ismert szaporodó kolóniák. A faj akusztikailag nem különíthető el teljes biztonsággal a hegyesorrú denevértől (<i>Myotis blythii</i>)	A térségbeli szaporodó kolóniák rendszeres felmérése, a potenciális tanyahelyek felderítése és rendszeres ellenőrzése. Az állományváltozás trendjének nyomon követése.	Az ismert kolóniákat évente fel kell mérni a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően. A potenciális tanyahelyek felderítése. Nevelési időszakban végzett telemetriás vizsgálatokkal a nem ismert kolóniák lokalizálhatóak. A kolóniák közötti kapcsolatok feltérképezése az állomány transzlokációk követése céljából.	Évente (NPI) 10 év (NPI) - Potenciális helyek felmérése	Az ismert kolóniák a Natura 2000 területen kívül tanyáznak. A felmérésekhez a pénzügyi források biztosítása szükséges.

Európai hód (*Castor fiber*)

Állománymagyság: 35-42

Populáció: C

Trend: stabil

Veszélyeztető tényezők:

- A33 A vízháztartás vagy a víztestek fizikai módosítása mezőgazdasági célból (kivéve gátak létesítése és működtetése)
- B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül
- B09 Tarvágás
- B27 A hidrológiai viszonyok átalakítása vagy a víztestek fizikai változása és lecsapolás erdészeti célból (beleértve a gátakat)
- G10 Illegális kilövés/elpusztítás

Kapcsolódó élőhely típus:

- Alföldektől a hegyvidékekig előforduló vízfolyások *Ranunculion fluitantis* és *Callitricho-Batrachion* növényzettel (3260)
- Iszapos partú folyók részben *Chenopodion rubri*, és részben *Bidention* növényzettel (3270)
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány- magyság és elterjedés	Jelenleg nem ismert. A faj gyakorlatilag a teljes potenciális előfordulási területen megtalálható, az állománymagyság megközelíti a terület eltartóképességét.	A faj állománymagyságának és elterjedésének megőrzése a természetes fluktuáció mellett.	Nincs szükség beavatkozásra		Az inváziós nutria megjelenése várhatóan nem lesz hatással a hódok elterjedésére.
Kommunikáció	A faj vélt vagy valós károkozása miatti ellenszenv növekedése.	A kommunikáció erősítése a gazdálkodók felé, tanácsadás a hód által okozott károk megelőzése és a konfliktusok csök-	Információs anyagok, lakossági/gazdálkodói fórumok	Folyamatos (NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
		kentése érdekében.			
Élőhelykezelés	A vízpart közeli fák teljes eltávolítása a téli táplálék megszüntetéséhez vezet.	A faj élőhelyein a kezelések biztosítása a Répce folyónál és a Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>) (91E0)* élőhelynél megadott célkitűzések mentén.	A Répce folyónál és a Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>) (91E0)* élőhelynél megadott célkitűzések biztosítják a hód állományának megőrzését is.	Folyamatos (NyuDuVizlg, ÉduVizlg)	
Monitoring	A kezelések és az intézkedések megadásához szükséges ismerni az állomány nagyságot és a revírek elhelyezkedését.	Az állomány nagyság és elterjedés rendszeres vizsgálata.	Az eddig is alkalmazott revírtérképezés megfelelő módszer a célkitűzés eléréséhez.	3-4 évente (NPI)	A monitorozás csak téli-kora tavaszi időpontban lehetséges.
Monitoring	A hód-gazdálkodó konfliktushelyek ismerete szükséges az intézkedések tervezéséhez.	A hód-gazdálkodó konfliktushelyek rendszeres felmérése.		3-4 évente (NPI, hatóság, gazdálkodók)	

Vidra (*Lutra lutra*)

Állomány nagyság: 15 - 20

Populáció: C

Trend: Nem ismert

Veszélyeztető tényezők:

- E01 Utak, ösvények, vasútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra (pl. hidak, viaduktok, alagutak)
- F31 Hidrológiai viszonyok egyéb módosítása lakossági vagy rekreációs célból
- K04 Hidrológiai áramlás módosítása
- K05 Víztestek fizikai változása

Kapcsolódó élőhely típus:

- Alföldektől a hegyvidékekig előforduló vízfolyások *Ranunculion fluitantis* és *Callitricho-Batrachion* növényzettel (3260)
- Iszapos partú folyók részben *Chenopodion rubri*, és részben *Bidention* növényzettel (3270)
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)*

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság és elterjedés	-	A faj állományának és elterjedésének megőrzése, lehetőség szerint növelése a természetes fluktuáció mellett.	-	Folyamatos	
Élőhelykezelés	A Répce egyes szakaszain a vízügyi fenntartó kezelések (elsősorban a mederkotrások, növényzet eltávolítása) veszélyeztetik az állományt.	A faj élőhelyein az élőhelyvédelmi intézkedések biztosítása a Répce folyónál és a Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excel-</i>	A Répce folyónál és a Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0)* élőhely-	10 év (ÉduVizlg, NyuDuVizlg, NPI)	

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
		<i>sior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0)* élőhelynél megadott célkitűzések mentén.	nél megadott célkitűzések biztosítják a vidra állományának megőrzését is.		
Élőhelykezelés	A vízfolyás és utak kereszteződésénél, illetve a vízfolyással párhuzamosan haladó utakon rendszeresen a gázolások.	A gázolások számának csökkentése a közlekedés szabályozásával.	Figyelemfelhívó táblák kihelyezése. Sebességkorlátozás bevezetése a leginkább érintett szakaszokon. Forgalomlassító berendezések elhelyezése.	5 év (közlekedési hatóság, természetvédelmi hatóság, közútkezelők, NPI)	
Monitoring	A vidra állomány nagysága nem ismert pontosan, így az állományváltozás trend nem értékelhető.	A faj állomány nagyságának és elterjedésének pontosítása a kutatások intenzitásának növelésével.	A megfelelő helyeken kihelyezett kameracsapdák segíthetik a jelenét bizonyítását. A faj célzott kutatásának biztosítása.	3 évente (NPI)	A kutatások intenzitásának növeléséhez a pénzügyi forrásokat biztosítani szükséges.

Molnárgörény (*Mustela eversmannii*)

Állomány nagyság: 5 - 10

Populáció: C

Trend: Ismeretlen

Veszélyeztető tényezők:

- A02 Mezőgazdasági művelési mód változása (kivéve lecsapolás és égetés)
- A05 Kis táji elemek felszámolása (pl. sövények, kőfalak, nyílt árkok, források, magányos fák) mezőgazdasági parcellák összevonása céljából
- A03 Vegyes művelésű és agro-erdészeti rendszerek átalakítása specializált termelésűvé (pl. monokultúra)
- A23 Egyéb, kártevők elleni védelem alkalmazása (kivéve talajművelés) a mezőgazdaságban

Kapcsolódó élőhely típus:

- Mezőgazdasági területek közötti fasorok, erdősávok
- Száraz gyepek

Célkitűzések:

Objektum	Probléma	Célkitűzés	Eszközök a célkitűzések elérésére	Határidő	Megjegyzés
Állomány-nagyság	Nem ismert, a fajnak csak 1990 előtti észlelése van a területen.	A molnárgörény jelenléteinek vagy hiányának megállapítása a területen.	Célzott kutatásokkal szükséges vizsgálni, hogy a faj előfordul-e a területen.	5 év (NPI)	